

Pluton, Mars in prihodnost človeštva

ALEKSANDER KOREN

Zakaj je novica, da je Nasina sonda New Horizons dosegla in »od blizu« fotografirala in analizirala Pluton, najbolj oddaljeni planet našega osončja, »dolgoročno pomembnejša« od grške tragedije in podpisa sporazuma o iranskem jedrskem programu, ki sta, na mesto nje, polnila stolpce časopisov v preteklih dneh?

Zato ker je to še dodaten kamenček v mozaiku prizadevanj znanstvenikov, da najdejo primerne rešitve za prihodnost človeštva.

Naš planet je premajhen, z njim tudi že več desetletij ravnamo skrajno neprimerno, da bi dolgoročno lahko zagotovili vsem potrebam človeka. Vesolje, ki nas obdaja, je res zelo neprijazno okolje, a drugega pač ni »na razpolago«. Zato je zelo pomembno, da ga do potankosti spoznamo, saj vemo o njem navsezadnje še vedno zelo malo, hvala sodobnim teleskopom, sondam in drugim tehnološkim pripomočkom pa vsekakor veliko več kot, denimo, še pred nekaj desetletji. Eno od vprašanj, ki si ga zastavljajo vesoljski raziskovalci, je na primer tudi to, kako izkoristiti z rudami bogate asteroide, ki imajo še to prednost, da se rude tam nahajajo na površju, da jih je teoretsko lažje črpati kot na Zemlji. Spet je aktualno, kako kolonizirati Mars, ki je edini dosegljiv kraj, kamor se lahko preselimo, če bi se pokazalo, da je to potrebno. In, ne boste verjeli, nekateri že razmišljajo o tem, kaj z nami čez štiri milijarde let, ko nas bo, z Marsom vred, »požrlo« naše sonce. To zadnje se zdi nerešljivo, če vemo, da je New Horizons za pot do skoraj šest milijard kilometrov oddaljeni Pluton potreboval devet let, da sploh kam pridemo dlje pa bi morali potovati hitreje kot svetloba.

A neuresničljivo se je včasih zdelo tudi marsikaj, kar je danes samoumevno.

GRŠKA KRIZA - Po odobritvi varčevalnih ukrepov v parlamentu v Atenah

Evroskupina in ECB obnavljata pomoč Grčiji

Siriza razdeljena - Spremembe v vladi in morda predčasne volitve

GORICA - Skupščina delničarjev

Družba KB1909 še ni na zeleni veji

GORICA - V goriškem Kulturnem domu je v sredo zasedala skupščina delniške družbe KB1909. Osebo ali s poverilnicami je bilo prisotnih sedemindeset delničarjev, kar predstavlja 62 odstotkov kapitala, zaradi česar je lahko zbor suvereno sklepal.

Dnevni red je predvideval predstavitev računovodskih izkazov z zadnjega decembrskega dne 2014, imenovanje nadzornega sveta, spremembe in dopolnila k predlogu o ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih družbe in Skupine KB1909 ter razno. Delničarji so z resnobno zaskrbljenostjo sledili poročilom in razlagam, kajti računovodski izkazi so tretje poslovno leto zapored negativni, čeprav na drugi strani kažejo na postopno zaježitev izgube, ki se je v primerjavi z lanskim in predlanskim letom razpolovila. Predsednik družbe Boris Peric je pojasnil, da je bil promet približno enak kot v prejšnjem poslovnem letu, je pa smotnejše upravljanje vplivalo na zmanjšanje stroškov poslovanja za tri milijone evrov. Poročilo nadzornega sveta je prebral njegov predsednik Karlo Devetak, ki je razčlenil oceno o delni uresničitvi zastavljenih ciljev za leto 2014: negotovosti obstajajo na območju terjatev, zato je potrebno izboljšati izterjevanje; potrebni so novi prihodki, ni pa bilo neprimerne ali atipičnega poslovanja. Primerno bo pridobiti dodatno programsko opremo, ki naj služi za boljši nadzor delovanja.

Na 10. strani

GORICA

Munziju nagrada Amidei

GORICA - Režiser Francesco Munzi je včeraj prejel nagrado Sergio Amidei za film *Anime nere*. Podelili so mu jo ob ključku dobro obiskanega filmskega festivala, ki je v zadnjem tednu pozival goriško poletno kulturno sceno. V nagrajenem filmu je Munzi opisal zgodbo družine iz Kalabrije, ki se je vpletla v spor s krajevnim veljakom. Režiser je pojasnil, da je 'ndrangheta le v ozadiju filmske pripovedi in da se je s svojo ekipo med snemanjem v Kalabriji bolje znašel kot v Milanu.

Na 11. strani

ATENE - Potem ko je grški parlament ponoči potrdil varčevalne ukrepe za nadaljevanje pomoči, so finančni ministri območja evra načeloma odobrili triletno finančno pomoč Grčiji iz evropskega reševalnega mehanizma ESM. ECB pa je povečala nujno likvidnostno pomoč grškim bankam, ki sicer ostajajo zaprte - predvidoma do ponedeljka. Grški parlament je z večino potrdil zakon z ukrepi, ki so jih v zameno za pomoč zahtevali Evropska komisija, Evropska centralna banka in Mednarodni denarni sklad. Zakon - zanj je glasovalo 229 poslancev, proti jih je bilo 64, šest poslancev pa se je vzdržalo - je podprla večina poslancev vladajoče stranke Siriza in proevropska opozicija. A premierju Aleksisu Ciprasu se je uprlo 38 od 149 Sirizinih poslancev, zato se že ugiha o rekonstrukciji vlade in celo o predčasnih volitvah.

Na 2. strani

Plinski terminal: Krk prehitel Trst

Na 3. strani

Ul. Mazzini in Imbriani spet zaprti za promet

Na 4. strani

Otroka rešili pred zadušitvijo

Na 10. strani

Goriška Mohorjeva v finančnih težavah

Na 13. strani

FERNETIČI - Po zadnjih prihodih

S prosilci za azil začasno podvojili število prebivalcev

BOLJUNEC - Vsaj tri stoletne oljke v nevarnosti zaradi razlastitve

Plin namesto oljčnega olja

Družba Snam Rete Gas mora delno obnoviti plinovod in bo razlastila zemljišče bratov Zobec

BOLJUNEC - Družba Snam Rete Gas mora delno obnoviti plinovod, ki peče v dolinski občini blizu tovarne velikih motorjev Wartsilä in ki dobavlja med drugim plin tudi za industrijsko cono in miljsko občino. Plinovod je namreč zastarel, saj so ga zgradili pred 20-30 leti. Družba Snam se je odločila, da so potrebna dela, pri tem pa je ugotovila, da je potrebno del plinovoda premakniti. Zgodilo se je, da so tokrat začrtali traso obnovljenega dela plinovoda na zemljišču domačina Oskarja Zobca in njegovega brata Srečka. Zemljišče nameravajo razlastiti, za gradnjo plinovoda pa bo treba žrtvovati vsaj tri stoletne oljke.

Na 4. strani

GRČIJA - Po potrditvi reform v parlamentu v Atenah, kjer pa se je Siriza razbila

Evroskupina načeloma odobrila pomoč Grčiji

Svet ECB odobril še 900 milijonov likvidnosti za grške banke, ki naj bi jih odprli v ponedeljek

ATENE - Potem ko je grški parlament ponoči potrdil reforme, ki so jih posojilodajalci zahtevali za nadaljevanje pomoči, so finančni ministri območja evra načeloma odobrili triletno finančno pomoč Grčiji iz evropskega reševalnega mehanizma ESM. ECB pa je povečala nujno likvidnostno pomoč grškim bankam, ki sicer ostajajo zaprte - predvidoma do ponedeljka.

Grški parlament je z večino potrdil zakon z reformami, ki so jih v zameno za nadaljnjo pomoč zahtevali mednarodni upniki - Evropska komisija, Evropska centralna banka (ECB) in Mednarodni denarni sklad. Zakon - zanj je glasovalo 229 poslancev, proti jih je bilo 64, šest poslancev pa se je vzdržalo - je podprla večina poslancev vladajoče stranke Siriza in proevropska opozicija. A Ciprasu se je uprlo 38 od 149 Sirizinih poslancev, zato se že ugiba o rekonstrukciji vlade in celo o predčasnih volitvah.

Premier Aleksis Cipras je pred glasovanjem poslancem povedal, da se ne strinja z večino dogovora sklenjenega v Bruslju, ki v zameno za pomoč zahteva višje davke, pokojninsko reformo, privatizacijo in druge ukrepe. Grčija po njegovih besedah nima druge izbire, če želi ostati v območju evra.

Medtem ko so poslanci odločali o zakonu, so pred parlamentom potekali protesti proti reformam in novemu zataganju pasu. Glasno nasprotovanje dogovoru je izražalo okoli 13.000 protestnikov. Policija je aretirala več deset ljudi, nekaj pa jih je končalo v bolnišnici.

Zakon, ki ga je sprejel parlament, je prvi v nizu ukrepov, ki vključuje štiri sklope. Prvi je ureditev sistema davka na dodano vrednost in razširitev davčne osnove za povečanje prihodka. Drugi je hitrejša uvedba ukrepov za izboljšanje dolgoročne vzdržnosti pokojninskega sistema kot del celovite pokojninske reforme, tretji pa zagotovitev popolne neodvisnosti grškega statističnega urada Elstat. Četrty sklop ukrepov je celovito spoštovanje evropskih fiskalnih in makroekonomskih pravil, vključno z zagotovitvijo učinkovitega delovanja fiskalne sveta in uvedbo avtomatskih rezov

Aleksis Cipras in predsednica grškega parlamenta Zoe Konstantopulu med zasedanjem glavnega odbora Sirize: glede varčevalnih ukrepov sta na različnih bregovih, na medosebni ravni pa ostajajo odnosi dobri

ANSA

odhodkov v primeru odstopanj od ambicioznih ciljev za primarni presežek.

Grčija je tako izpolnila prve pogoje za tretji program finančne pomoči, saj je prvi niz zahtevanih ukrepov v parlamentu po oceni treh institucij upnikov sprejela pravočasno in v glavnem zadovoljivo.

O napredku v procesu priprave tretjega programa pomoči po načelnem dogovoru voditeljev članic območja evra o začetku pogajanj o novem programu so na konferenci razpravljali tudi finančni ministri članic skupne evropske valute in načeloma odobrili triletno finančno pomoč Grčiji iz evropskega reševalnega mehanizma ESM - a ta je odvisna tudi od izvedbe vseh potrebnih nacionalnih postopkov.

V nekaterih članicah območja evra morajo začetek pogajanj odobriti parlamenti, nekatere se bodo z njimi posvetovale. V nemškem bundestagu bodo o tem glasovali danes, v finskiem so zeleno luč prižgali včeraj. Po končanju nacionalnih postopkov in uradni odločitvi odbora guvernerjev ESM, ki se pričakuje konec tega tedna, bodo institucije začele z grškimi oblastmi pogajanja o memoran-

dumu, v katerem bodo podrobno opredeljeni pogoji za finančne obroke.

Evroskupina je ob tem grške oblasti pozvala, naj hitro sprejmejo še drugi niz ukrepov, kar je treba v skladu z izjavo vrha območja evra storiti do 22. julija, ter naj nadgradijo zakonodajo prvega niza ukrepov v skladu s priporočili institucij.

Drugi niz ukrepov, ki ga je treba sprejeti do srede, vključuje prenos evropskih pravil o reševanju bank ter sprejetje zakona o pravnem postopku s temeljito reformo civilnega pravosodnega sistema, ki bi občutno pospešila sodne procese in zmanjšala stroške.

Finančni ministri območja evra so med drugim razpravljali tudi o kratkoročnem financiranju Grčije s sedmimi milijardami evrov iz evropskega proračuna v prihodnjih treh mesecih. Načeloma naj bi se z njo strinjali, a odločitev morajo sprejeti vse članice unije.

Svet ECB pa se je danes odločil za 900 milijonov evrov povečati obseg nujne likvidnostne pomoči grškim bankam, je povedal predsednik ECB Mario Draghi. Likvidnostna pomoč je zdaj pri okoli 90 milijardah evrov, skupna izposta-

vljenost ECB do Grčije pa po njegovih besedah znaša okoli 130 milijard evrov. ECB je grške banke v okviru omenjenega mehanizma v minulih mesecih držala 'nad vodo', konec junija, po Ciprasovi napovedi o izvedbi referendumu o pogojih za nadaljnjo finančno pomoč, pa je obseg pomoči ohranila na obstoječi ravni okoli 89 milijard evrov.

Zaradi te odločitve so bili v Grčiji konec junija prisiljeni zapreti banke in omejiti kapitalske tokove. Banke bi lahko znova odprli v ponedeljek, vendar pa bi lahko v veljavi še naprej ostalo veliko omejitev kapitalskih tokov.

Grčija mora v ponedeljek ECB sicer vrniti okoli 4,2 milijarde evrov; če bi ta rok zamudila, ECB morda ne bi več mogla upravičiti nujne likvidnostne pomoči grškim bankam. Draghi je izrazil prepričanje, da bo Grčija obveznosti do ECB poplačala pravočasno.

Grčija si sicer želi, da bi ji mednarodne upnice odpisale del dolga, včeraj pa je pomembnega 'zaveznika' dobila tudi v Draghiju, ki je ocenil, da je določena oblika odpisa dolga Grčiji nujna. »Odpis dolga je nujen in ni sporen,« je povedal.

GRČIJA - Analitiki

Cipras jeseni najbrž na volitve

ATENE - Potem ko je grški parlament ponoči potrdil predlog reform in varčevalnih ukrepov, ki jih v zameno za tretji paket finančne pomoči zahtevajo evropski posojilodajalci, a brez glasov koalicijskih Neodvisnih Grkov in dela poslancev vladajoče Sirize, so predčasne parlamentarne volitve v Grčiji po mnenju poznavalcev neizogibne.

Proti predlaganim ukrepom, na katere je premier Aleksis Cipras pristal, čeprav je obenem priznal, da niti sam vanje ne verjame, je ponoči glasovala četrtina poslancev Sirize, med njimi trije vladni ministri. Več poznavalcev razmer v Atenah, celo nekateri Ciprasovi tesni sodelavci, je ocenilo, da s tako velikim številom Sirizinih poslancev, ki utegnejo že v bližnji prihodnosti blokirati ključne reformne zakone, ki jih zahteva EU, Ciprasova vlada preprosto ne more vzdržati.

»Volitve bodo verjetno septembra ali oktobra, odvisno od razvoja dogodkov,« je izjavil grški notranji minister Nikos Vucis. Tudi profesor sociologije z univerze na Kreti Manolis Aleksakis meni, da lahko vlada zdrži kvečjemu še do jeseni, Thomas Gerakis z javnomnenjskega inštituta Marc pa ji je dal čas do konca leta.

Proti zahtevam posojilodajalcev je ponoči glasovalo 32 od 149 poslancev Sirize, še šest je bilo vzdržanih, eden pa je glasovanje bojkotiral. Med »uporniki« so bili nekateri vidni člani stranke, med drugim bivši finančni minister Janis Varufakis, predsednica parlamenta Zoe Konstantopulu in minister za energijo Panagiotis Lafazanis. Kot sicer zatrjujejo, njihovo nasprotovanje reformno-varčevalnemu programu nikakor ne pomeni, da nasprotujejo vladi, saj to še naprej podpirajo. Več kot polovica članov glavnega odbora Sirize je sicer v minulih dneh podpisala izjavo, da zavračajo dogovor o pogajanjih v zameno za stroge reforme.

Analitiki ocenjujejo, da ima Cipras v parlamentu dve večini, eno za finance in eno za vse ostalo. Ko gre za neprijetno varčevanje, koalicija razpade in Ciprasa reši opozicija, ko gre za vse ostalo, pa so koalicijski poslanci zelo enotni. Strinjajo se, da sedanja igra z enkrat takšno in drugič drugačno večino ne more dolgo trajati.

ITALIJA - Žalitev Borsellinove hčerke

Zdravnik spravi v težave Crocetto

Predsednik Sicilije Rosario Crocetta

ANSA

PALERMO - »Lucio Borsellino je treba ustaviti, tako kot njenega očeta.« Ta neverjetna izjava, ki naj bi jo po telefonu pred dvema letoma izustil njegov zdravnik, je spravila v hude težave predsednika Sicilije Rosaria Crocetta, ki se je včeraj zaradi tega avtosuspendiral. Crocetta pravi, da je preslišal besede, ki naj bi jih je po telefonu na račun hčerke od mafije umorjenega sodnika izrekel zdravnik Matteo Tutino. Tožilstvo v Palermu pravi, da Tutinove besede niso v telefonskih prisluhih, ki jih je odredilo sodstvo, zdravnikove besede pa potrjuje tednik Espresso. Crocetta sicer velja za neomajnega borca proti mafiji.

EGIPT - Džihadisti napadli egiptovsko vojno ladjo

Raketirali fregato

Oblasti trdijo, da na krovu ni bilo žrtev, ladja pa je bila poškodovana

Raketa leti proti ladji ...

...in zadene svoj cilj

ANSA

KAIRO - Islamistični teroristi so včeraj ob obali Sinaja raketirali fregato egiptovske vojne mornarice. Posnetke napada, na katerih je videti let rakete in eksplozijo, so kasneje objavili na eni od spletnih strani džihadističnih skupin, ki so na Sinaju povezane z islamskim kalifatom. Napadalc trdijo, da so bili člani posadke na vojni ladji ubiti, egiptovske oblasti pa so to zanikale in trdijo, da

ni bil na krovu nihče niti ranjen in da so posadke drugih ladij rešile mornarje, fregata pa je bila težko poškodovana. Do incidenta naj bi prišlo, ko so s fregate na obali opazili skupino džihadistov nedaleč od mesta Rafah blizu meje z Gazo in jih skušali zasledovati, z obale pa so izstrelili daljinsko vođeno raketo, ki je z razdalje treh kilometrov zadela fregato in povzročila silovito eksplozijo.

Merklova spravila v jok mlado Palestinko

BERLIN - Nemška kanclerka Angela Merkel je sprožila burne razprave zaradi odnosa do palestinskega dekleta, ki ji je med srečanjem s šolarji v Rostocku povedalo, da se njena družina boji izgona. Merklova je dekle spravila v jok, ko ji je odgovorila, da ni mogoče kar vsem beguncem reči, da lahko pridejo v Nemčijo.

Palestinska deklica Reem je kanclerki pojasnila, da njeni družini grozi izgon iz Nemčije, če ji bodo zavrnilo prošnjo za azil. Njena družina je več let ni videla svojcev, ki kot begunci živijo v Libanonu. »Težko je gledati, da lahko vsi drugi uživajo življenje, ti pa ne moreš uživati z njimi,« je v tekoči nemščini povedala Reem in dodala, da je njena največja želja obiskovati univerzo v Nemčiji.

Merklova pa ji je odgovorila: »Politika je včasih težka. Ti si izjemno simpatičen človek, a veš, da je v palestinskih begunskih taboriščih v Libanonu na tisoče in tisoče ljudi. Če sedaj rečemo: 'Vsi lahko pridete'... tega preprosto ne zmoremo.« Reem je to spravilo v jok, nakar je kanclerka stopila naprej in jo pobožala po licu in dejala: »Ampak ti si tole naredila prima.«

ISTRA - Zamisel za enosmerni promet na istrski obalni cesti

Župani Kopra, Izole in Pirana predlagajo lokalno vinjeto

KOPER - Po odprtju predora Markovec župani Kopra, Izole in Pirana predlagajo, da bi na obalni cesti Izola-Koper uvedli enosmerni promet, izmenično v smeri proti Kopru oz. proti Izoli. Obenem se zavzemajo za uvedbo lokalnih vinjet, za kar naj bi imeli tudi politično podporo.

Predstavili so tudi cenejšo alternativo zdaj predvideni varianti hitre ceste Koper-Dragonja. Z odprtjem predora Markovec pred dobrim mesecem je prišlo do precejšnje razbremenitve prometa na obalni cesti, ki jo občine želijo razvijati v smeri povezave s mestoma Kopra, Izole in Pirana ter hkrati imeti na voljo obalni pas za turizem in razvoj, je na včerajšnji novinarski konferenci spomnil izolski župan Igor Kolenc.

Po predstavljenem predlogu bi na cesti med Koprom in Izolo en pas obstoječega cestišča namenili kolesarjem, rolkarjem in drugim, na preostalem pasu, ki bi ga ločevala zaščitna ograja v celotni dolžini, pa bi uvedli izmenični enosmerni promet. Od polnoči do poldneva bi promet potekal v smeri Kopra - prometni tokovi namreč nakazujejo, da v tem času večina prometa poteka v tej smeri - od poldneva do polnoči pa v smeri proti Izoli. Za takšno ureditev bi porabili okoli 400.000 evrov. Ta denar pa bi po Kolencem lahko prihranili in oba pasova dali na razpolago domačinom, če bi prišlo do sprejetja njihovega predloga o uvedbi lokalnih vinjet.

Koprski župan Boris Popovič je pojasnil, da bi po njihovem predlogu uvedli lokalne vinjete po ceni 18 evrov, ki bi veljale ne le na odsekih hitre ceste med Škofijami in Izolo oz. med Bivijem in Kozino, ampak tudi drugod po Sloveniji, kot na primer na ljubljanski in mariborski obvoznici.

Lokalna vinjeta ne bi veljala samo v določeni regiji, ampak na območju cele države. Z regionalnimi vinjetami ne bi prišlo do upada prodaje običajnih vinjet, saj

Novi predor Markovec je v Istri naletel na zadovoljstvo, a obenem sprožil tudi polemike

FOTO DAMJ@N

bi praktično vsa vozila pridobila vinjete, s tem pa bi tudi v Darsovo blagajno prišlo več denarja. Obenem bi s tem prišli tudi tujci, ki se zdaj izogibajo plačilu letnih vinjet in obremenjujejo lokalne ceste, je dodal Popovič.

Koprski župan je ob tem navedel, da predlog ima podporo več poslanskih skupin in bi po njegovem prepričanju brez težav šel skozi glasovanje v Državni zbor, pa tudi Dars v predlogu ne vidi nič slabega. O njihovi pobudi pa se mora izjasniti še vlada, sam pa računa na razsodnost predsednika vlade.

Kot je dodal Popovič, so pripravljeni čakati na odgovore do konca turistične sezone, če pa do srede septembra ne bodo jasno vedeli, kaj bo s predlogom, »bomo mi šli v akcijo«. Strokovnjaka Livio Jakomin in Igor Zajec pa sta predstavila predlog alternativne trase hitre ceste med Koprom in mejnim prehodom Dragonja. (STA)

RAČUNSKO SODIŠČE - Bilanca 2014

Deželna uprava uspešno prestala izpit

TRST - Deželna sekcija računsko sodišča je včeraj na javnem zasедanju v deželnem svetu potrdila lanskoletni deželni obračun dežele FJK, ki izkazuje skoraj 1940 milijonov evrov presežka. Poročilo je podal sodnik Fabrizio Picotti, ki je med drugim izpostavil, da se je v letu 2014 skoraj za polovico zmanjšala zadolženost ustanove in strošek za osebje. Zmanjšanje slednjega gre v največji meri pripisati zmanjšanju števila deželnih uslužbencev. Po drugi strani so se zmanjšali tudi prihodki, predvsem zaradi manjšega priliva davčnih prihodkov. Računski sodniki so tudi pozitivno ocenili sposobnost učinkovite in hitre porabe sredstev kot tudi začetek postopka za postopno odpravo pokrajin. V poročilu so še izpostavili krčenje stroškov za zdravstvo (-3,36% v primerjavi z letom 2012, čeprav je v primerjavi z letom 2013 opazen rahel porast: +0,16%) in zahtevno investicijo za dokapitalizacijo javnih družb Mediocredito in Friulia, katerima so namenili 205 milijonov evrov (+48,05%).

Javna tožilka Tiziana Spedicato je s tem v zvezi opozorila na nevarnost, da ne bi preveč sredstev za sicer v kriznem trenutku potrebno kreditiranje v gospodarstvu, okrnilo denar za druge prav tako strateške cilje in potrebe. To-

žilka je tudi omenila postopke preverjanja neupravičenih stroškov svetniških skupin. Ta neupravičena praksa je bila vsaj do leta 2012 zelo razširjena, svetniki pa bodo morali vrniti ves neupravičeno porabljen denar.

Predsednica deželne uprave Debora Serracchiani je izrazila zadovoljstvo nad poročilom in med drugim poudarila, da pričakuje, da bo zdaj konec polemik o njenem dogovoru z ministrom Paduanom. Prav ta dogovor, je dejala, je dal deželi na voljo več sredstev in je omogočil izdatno zmanjšanje zadolženosti.

ENERGETIKA - V polnem teku postopki hrvaške vlade

Slovenija potrdila vsestranski interes za uplinjevalnik na Krku

ZAGREB - Hrvaška vlada je izgradnjo terminala za utekočinjeni plin na otoku Krk na včerajšnji seji označila za strateški investicijski projekt. S tem so postopki za uresničitev projekta, ki je ocenjen na 600 milijonov evrov, postali prednostni. Hrvaški LNG terminal je tudi na seznamu strateških projektov EU. V Zagrebu so večkrat izpostavili, da je izgradnja plinskega terminala pri Omišlju pomembna za gospodarsko rast in razvoj Hrvaške. Med drugim pričakujejo, da bo izgradnja vplivala na krepitev hrvaškega bruto domačega proizvoda (BDP) in zaposlenost ter spodbudila nova vlaganja v plinsko infrastrukturo.

Vrednost celotnega projekta, ki vsebuje tudi plinovode za terminal in kompresorske postaje, presega milijardo dolarjev. Hrvaška vlada ocenjuje tudi, da bo država z uresnitvijo projekta postala pomemben dejavnik energetske varnosti pri oskrbi s plinom v tem delu Evrope. Terminal bo imel zmogljivost do šest milijard kubičnih metrov plina, kar občutno presega hrvaške potrebe, zato lahko na plin s

Območje Omišlja na Krku, kjer načrtujejo plinski terminal

Krka računajo tudi države v srednji in jugovzhodni Evropi.

Slovenija je že potrdila svoj interes za sodelovanje v izgradnji terminala kot tudi za izgradnjo plinovoda. Ob tem je slovenska stran omenila možnost, da bi se na plinski terminal na Krku navezal tudi približno 80-kilometrski plinovod od hrvaško-slovenskega

mejnega prehoda Jelšane do Kalc.

V Zagrebu pričakujejo, da bodo začeli terminal na Krku graditi sredi prihodnjega leta, obratovati pa naj bi začel leta 2019. Pred tem je treba urediti predvsem lastniške odnose v Omišlju, ker ima zastavne pravice nad zemljiščem, na katerem naj bi gradili terminal, Hypo Alpe Adria banka. (STA)

atrio
VALCUCINE

Artematica Vitrum with New Logica System

TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atriointerni@hotmail.it

Slovenska vlada vztraja pri zaščiti terana

LJUBLJANA- Slovenska Vlada se je včeraj seznanila z vprašanjem terana, ki je v odnosih med Slovenijo in Hrvaško v teh dneh spet postalo nekoliko bolj vroče. Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je naložila, naj vztraja pri zaščiti terana brez kakršnekoli izjeme glede uporabe zaščenega imena za druge pridelovalce vina. Hrvaški kmetijski minister Tihomir Jakovina je nekoliko presenetil slovensko javnost, ko je v ponedeljek v Bruslju izjavil, da so se v sodelovanju z Evropsko komisijo v zadnjih nekaj tednih okrepila pogajanja med Hrvaško in Slovenijo glede rešitve za hrvaške vinarje v primeru proizvodnje vina pod imenom teran. Kmetijski minister Dejan Židan je v torek za STA dejal, da ne poteka nobeni pogovori s Hrvaško. Cerarjeva vlada kmetijskemu ministrstvu zato nalaga, naj vztraja pri zaščiti terana brez kakršnekoli izjeme glede uporabe zaščenega imena za druge pridelovalce vina. »Zaščita terana je tudi del kulturne dediščine in nacionalne identitete ter bistvenega ekonomskega pomena za Kras. Slovenija verjame v transparentnost delovanja Evropske komisije in pričakuje spoštovanje obstoječega pravnega reda EU,« je prepričana slovenska vlada.

BOLJUNEC - Podjetje za plinovod namerava razlastiti zemljišče bratov Oskarja in Srečka Zobca

Plin družbe Snam namesto stoletnih oljk

Zemljišče so si včeraj ogledali tudi dolinski župan Klun in podžupan Čuk ter deželni tajnik Kmečke zveze Bukavec

FOTODAMJ@N

Družba Snam Rete Gas mora delo obnoviti plinovod, ki pelje v dolinski občini blizu tovarne velikih motorjev Wartsilä in ki dobavlja med drugim plin tudi za industrijsko cono in miljsko občino. Plinovod je namreč zastarel, saj so ga zgradili pred 20-30 leti. Družba Snam se je odločila, da so potrebna dela, pri tem pa je ugotovila, da je potrebno del plinovoda premakniti. Problem je v tem, da se v takih primerih v glavnem poslužujejo zemljevidov, ugotovijo najugodnejšo traso in poskrbijo za morebitne razlastitve.

Zgodilo se je, da so tokrat začrtali traso obnovljenega dela plinovoda na zemljišču domačina Oskarja Zobca in njegovega brata Srečka. Mimo tega (zaenkrat), da so jima v zameno ponudili odškodnino le 840 evrov, še najhujše je, da bo potrebno za nov plinovod žrtvovati vsaj tri stoletne oljke, ki jih je pred mnogimi leti posadil njun ded. Snam je mnenja, da se lahko oljke enostavno presadi. Tako Zobec kot drugi strokovnjaki pa opozarjajo, da obrezati in premikati stoletnih oljk ni lahko, tudi ker ni rečeno, da bodo preživele in si opomogle. Ko pa bi tudi spet zaživele, bo potrebno počakati vsaj 20 let, tudi v tem primeru pa ne bodo niti podobne nekdanjim.

Poleg ekonomskega vprašanja (vsaka oljka ponudi letno 15-20 litrov olja) je tudi vprašanje upoštevanja narave, ne nazadnje pa tudi zemlje v dolinski občini, ki je bila v preteklosti že mnogo krat in še preveč krat prikrajšana, so ugotovili včeraj dolinski župan Sandy Klun in podžupan Goran Čuk ter deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki so si z lastnikom ogledali Zobčevo zemljišče, kjer rojevajo tudi številne trte.

Kar je pri vsem tem še najbolj sporno, je dejstvo, da bi se lahko temu izognili, je poudaril Zobec. Ta je namreč v preteklosti že predlagal uradom družbe Snam alternativno pot za namestitvev podzemnega plinovoda (spomniti velja, da morajo v ta namen kopati zelo globoko, širina izkopane trase pa je okrog 14 metrov), ki bi peljala mimo Zobčevega zemljišča (ali delno z izgubo nekaterih trt) in se nadaljevala na industrijskem območju, ki je last ustanove za tržaško industrijsko cono Ezit. Zobec je razložil, da so si strokovnjaki Snama lani ponovno ogledali zemljišče, predstavnik tehničnega urada pa je povedal, da je Zobčev alternativni predlog izvedljiv. Zobec je zato zaupal, da so si v pristojnih uradih premislili, a tako ni bilo, saj je pred krat-

kim prejel od deželnih uradov pismo z odlokom o razlastitvi. Skratka, Zobec je mnenja, da če je nujno razlastiti neko območje za plinovod, je to potrebno storiti, če pa obstajajo alternativne rešitve, je stvar drugačna.

Z včerajšnjega srečanja je torej izšel jasen in glasen poziv, da si družba Snam in deželna uprava premisli ter upošteva drugačno rešitev. Če so namreč nekateri zastopniki Snama že povedali, da prvotnega načrta ni mogoče spreminjati iz »geoloških razlogov«, je bil Bukavec mnenja, da mora Snam to utemeljiti in dokazati, medtem ko je Klun poudaril, da bo dolinska občinska uprava do zadnjega na strani bratov Zobec. Tako Občina Dolina kot Kmečka zveza in drugi dejavniki so namreč prepričani, da je novo traso mogoče »premakniti« in rešiti vsaj stoletne oljke, če že ne vsega zemljišča. To bodo skušali razložiti na omizju z družbo Snam oziroma na t.i. servisni konferenci, ki bo po napovedih v sredo na sedežu deželne vlade. Nova trasa, pravijo, je namreč brezpredmetna, krivična in uničujoča. Alternativna ne.

A.G.

OBČINA TRST - Odredba tržaške občinske uprave

Ulici Mazzini in Imbriani spet zaprti za promet, a le ob sobotah

Ulici Mazzini in Imbriani bosta vsako soboto in vsaj do konca leta ponovno zaprti za promet. Kot se je to že dogajalo v preteklosti, je občinska uprava po daljšem poskusnem obdobju stalnega zaprtja Ul. Mazzini za promet včeraj izdala novo odredbo, ki je v bistvu spet uvedla t.i. p-days oziroma dneve, namenjene za pešce.

Razlika je v tem, da bosta omenjeni ulici od jutri zaprti za promet samo ob sobotah, medtem ko je uvedba začasne pešcone v preteklosti veljala ves konec tedna. Za to so se odločili v dogovoru z lokalnimi trgovci, je razložila tržaška občinska odbornica za urbanistiko Elena Marchigiani. Ta je spomnila, da je občinska uprava v okviru poskusne faze stalnega zaprtja Ul. Mazzini v sode-

ELENA MARCHIGIANI

lovanju s prevoznim podjetjem Trieste Trasporti ugotovila, da zaprtje Ul. Mazzini brez ustrezne alternativne prometnice za avtobuse ni učinkovito, prej nasprotno. Za to bo potrebno počakati na udejanjenje novega prometnega načrta, ki med drugim predvideva, da bo Korzo Italia namenjen

izključno za javni prevoz v obeh smereh.

Ul. Mazzini in Imbriani bosta torej zaprti za promet samo ob sobotah od 9. do 24. ure. To bo veljalo zaenkrat v poletnem obdobju (formalno sicer do konca leta), je povedala odbornica Marchigiani. Mestno središče je namreč v poletnem obdobju dejansko prazno in nima torej smisla zapirati teh ulic za promet, je ocenila odbornica. Če pa se bo na primer jeseni izkazalo, da je potrebno zapirati ulici za promet tudi ob nedeljah, bo občinska uprava ukrepala in izdala novo odredbo, je dodala odbornica Marchigiani. Vse novice in informacije so na voljo na spletni strani <http://mobilitae-traffic.comune.trieste.it>.

A.G.

VELIKI TRG - Pred tržaško prefekturo

Protest sindikatov za pravice upokoјencev

Sindikati pred tržaško prefekturo

FOTODAMJ@N

Sindikati Spi-Cgil, Fnp-Cisl in Uilpensionati so včeraj dopoldne pred tržaško prefekturo demonstrirali proti vladnemu odloku, na podlagi katerega bodo po razsodbi ustavnega sodišča proti ukrepu Montijeve vlade le delno povrnili

denar upokoјencem. Parlament naj bi do 21. julija uzakonil tozadevni vladni odlok.

Sindikati hkrati zahtevajo spremembo t.i. zakona Fornero in prilagoditev pokojnin realni stopnji druginje.

Boscova prodajalna na Opčinah

Fabio in Giorgio Bosco, direktor trgovine in Primorski dnevnik

FOTODAMJ@N

Na Trgu San Tommaso na Opčinah so včeraj odprli nov supermarket podjetja Bosco, in sicer pod znamko Maxi. Družina Bosco je odkupila nekdanjo prodajalno propadlih Delavskih zadrug in ohranila delovna mesta, včeraj pa je odprla pro-

dajalno, ki obratuje več kot dvajset ur dnevno (od 8. ure do 20.30) in ponuja tudi slovenske proizvode. Odprtja sta se veselila brata Fabio in Giorgio Bosco, pri blagajni pa so kupce pričakali tudi izvodi Primorskega dnevnika.

FERNETIČI - Repentabski župan Marko Pisani zagovarja boljše razporeditev prosilcev za azil

Število domačinov in gostov trenutno skoraj izenačeno

Fernetiči redno sprejemajo migrante, ki prosijo za politični azil. Trenutno je število prebivalcev tega majhnega obmejnega naselja dejansko izenačeno s številom gostov: prvih je po podatkih repentabske občine 70, drugih 66. »Da ne bo nesporazumov. Prav je, da pomagamo tem ljudem, ki so v stiski, o tem ni dvoma. Je pa res, da so nekatere občine bolj obremenjene,« je včeraj povedal župan Marko Pisani.

Prejšnji četrtek so k Fernetičem pripeljali 32 pribežnikov. V glavnem gre za državljane Afganistana: 32 jih je nastanjenih v kampu pri Fernetičih, ostalih 34 pa v gostišču Transilvania, tik ob nekdanjem mejnem prehodu. »Občinska uprava spremlja zadevo, v stiku smo s Prefekturo in konzorcijem ICS, pa tudi s silami javnega reda. Zagotovili so, da se bo število kmalu zmanjšalo,« je povedal župan Pisani. Težav z gosti ni, župan pa meni, da bi morali migrante bolje razporediti po ozemlju. Trenutno jih v tržaški pokrajini gostijo tri od šestih občin: Trst, Repentabor in Devin-Nabrežina (v Miljah, točneje v Lazaretu, resnici na ljubo snujejo nov center za prvo sprejemanje migrantov).

Repentabski župan Marko Pisani in mladi migranti v gostišču Transilvania pri Fernetičih

FOTODAMJ@N

»Italija se sooča s kritičnim stanjem, ki zahteva sodelovanje vseh, vsi morajo biti solidarni. Prav je, da pomagamo tem ljudem, razumeti pa moramo tudi zaskrbljenost domačinov, še posebno v tako majhnih naseljih,« meni Pisani. Postregel je z zanimivo primerjavo: »Ne samo, da je število migrantov trenutno skoraj enako številu prebivalcev Fernetičev, predstavljajo tudi 7,5 odstotka prebivalcev celotne občine. To je kot da bi v tržaški občini gostili 15.000 pribežnikov.« Župan

noče nobene polemike ali kakršnekoli nestrpnosti, opozarja samo na neko neravnovesje, ki verjetno pripomore tudi k ustvarjanju določenih napetosti.

Razporeditev je po drugi strani odvisna tudi od zasebnikov, ki so pripravljeni te osebe sprejeti in jim nuditi streho (s pomočjo javnih prispevkov). Gostišče Transilvania, kjer so sobe in okrepčevalnica, je pred časom odprl Felix Andrescu, Romun, ki že 18 let živi v Trstu. »Ti ljudje so samo žrtve težkih razmer

v domovini. So zelo mirne in prijazne osebe, ki spoštujejo pravila,« pravi Andrescu. Pri Fernetičih pa je ena glavnih težav pomanjkanje avtobusov, saj avtobus št. 42 redko vozi tu mimo. Zaradi tega morajo ti ljudje pešati do Opčin, kar je nevarno, zlasti zvečer. »Konzorcij ICS jim nudi vozovnice, oni pa jih ne morejo uporabiti, ker ni avtobusov,« opozarja Andrescu. Podobne težave ima tudi kakih 40 migrantov v centru Sklada Mitja Čuk v Repentabski ulici na Opčinah. (af)

THE ESCAPIST Tudi osmica Verginella in Nika Furlani

Po članku v britanskem dnevniku Financial Times, ki je ob visoki kakovosti življenja v Trstu poudaril predvsem ugodne cene nepremičnin, je mesto v zalivu navdihnilo še člankarja drugega uglednega časopisa v angleškem jeziku. Mesečnik The Escapist, ki izhaja z angleško revijo Monocle, namreč opeva Trst in njegove znamenitosti ter vabi popotnike, naj ga obiščejo. Taki članki postajajo že stalnica, The Escapist pa je Trst uvrstil celo v deseterico svetovanih destinacij (Trst je sedmi, prva je španska oz. baskovska Donostia/San Sebastián, drugi je japonski Sapporo, tretja pa argentinska Córdoba).

Članek omenja burno tržaško zgodovino, burjo, pristaniške ter poslovne povezave med Trstom in svetom (v prvi vrsti na področju kave), tramvaj, novi muzej istrske kulture, mnoge filme, ki jih snemajo na tržaških ulicah, festivale, kopanje pri Peditinu in še marsikaj. Pisec je obiskal tudi Verginellovo osmico na Kontovelu, »kjer ti dajo pršut, sir in vino za ceno vstopnice za kino«. Na eni od slik pa je Nika Furlani s psom Legolasom - fotografirja, ki z Lodovico Fusco vodi fotografski studio in trgovino Combiné. (af)

Pridobitev za knjižnico

Miljski Rotary Club je miljski občinski knjižnici daroval visokotehnološko napravo SiRecognizer, ki ga proizvaja italijansko podjetje Itex. Naprava »bere« katerokoli besedilo in ga prevede v zvok, tako da bodo vse knjige, časopisi in revije dostopne tudi slepim in slabovidnim. Naprava je koristna tudi v primeru disleksije in motornih težav.

Razprava o Grčiji

Mladi demokrati prireajo drevi ob 18.15 v hotelu Filoxenia (Ul. Mazzini 3) srečanje na temo »Od Grčije do Evrope, kaj pa Evropska socialistična stranka?«. Sodelujejo predsednik grške skupnosti v Trstu Giorgio Contento, docent evropskega prava na tržaški univerzi Fabio Spitaleri in senator DS Francesco Russo.

Praznik STO na Proseku

Na Proseku (na Balancu) se danes začne tridnevni praznik za Svobodno tržaško ozemlje, in sicer na pobudo gibanja Svobodno ozemlje, Tržaške osvoboditve, Tržaškega svobodnega podjetništva ter Skupine Kras. Kioske bodo odprli ob 18. uri, na voljo bo tudi informativno gradivo. Ob 19.30 bo nastopil raper Jay Rah, ob 20. uri sledi nastop Rickija Malve, ob 21. uri pa Pink Floydov. jutri zvečer bodo na vrsti Kraški muzikanti, v nedeljo zvečer Denis Fantina Band.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA - Delegacija Češki gostje na festivalu in vojaškem pokopališču

Levo včerajšnje polaganje venca na vojaškem pokopališču v Nabrežini (ob navzočnosti predstavnikov Občine Devin-Nabrežina in Pokrajine Trst); spodaj plesni večer v Portopiccolu

FOTODAMJ@N

Politična polemika po pretepu

Desnosredinske stranke so v Trstu po zadnjem dogodku iz črne kronike spet zanetile polemiko o varnosti v mestu. Konec tedna je namreč skupina mladih pred nočnim lokalom kopališča Ausonia do krvi stepla mladeniča, brcali naj bi ga tudi potem, ko se je onesvestil. Mladi Raul si je huje poškodoval obraz, četverica je takoj po dogodku izginila. Očividci in varnostniki lokala pravijo, da so bili storilci na tamkajšnji zabavi. Dva osumljenca so preiskovalci baje že identificirali, pišejo mediji.

Medtem ko so se na spletnih socialnih omrežjih vnele vroče razprave, je Severna liga že predlagala ustanovitev skupin prostovoljcev, ki bi v večernih urah nadzirali mesto. Občinski svetnik Gibanja 5 zvezd Paolo Menis trdi, da bi morali ligaši molčati, saj so prav njihove vlade svoj čas močno omejele finančna sredstva za policijo. Menis opozarja, da so sile javnega reda večkrat potrdile, da podatki o kriminaliteti v Trstu ne vzbujajo skrbi. Severni ligi pa očita, da podlo združuje temi kriminala in priseljavanja.

Delegacija češkega senata je bila na dvodnevem obisku v Trstu. Včeraj so gostje s polaganjem venca na avstro-ogrske vojaške pokopališče v Nabrežini počastili spomin na padle v prvi svetovni vojni, večer prej pa so skupaj z devinsko-nabrežinskim županom prisostvovali koncertu v sklopu Mednarodnega festivala otrok, kulture in športa (katerega pokrovitelja sta češki senat in ministrstvo za šolstvo) ter Poletnih večerov na trgu v turističnem naselju Portopiccolo pri Sesljanu. Med stotimi nastopajočimi so bili tudi otroci slovenskih zborov, večer je potekal v znamenju flamenka in drugih plesov. Češki senatorji in organizatorica festivala Pavla Zumrova so v sredo obiskali tudi tržaško občino, sprejela jih je podžupanja Fabiana Martini.

PRVA SVETOVNA VOJNA - Spletni atlas

Z enim klikom v burno leto 1914

Predstavitve spletnega atlasa v dvorani Tessitori

FOTODAMJ@N

Spadate med tiste, ki se dobro zavedajo pomena poznavanja prve svetovne vojne, a vas (pre)številne pobude ob stoletnici tega pomembnega zgodovinskega mejnika odvrtaajo od natančnejše poglobitve? Neštete publikacije in svečanosti konec koncev ustvarijo tudi določeno nepreglednost nad preteklimi dogodki. Multimedijski atlas in slovar o letu 1914 v Trstu in na Primorskem (Atlante/dizionario del 1914 a Trieste e nel Litorale), ki je dosegljiv na spletni strani www.atlantedellagrandeguerra.it, je nastal ravno z namenom, da širši javnosti na svež in enostavno dostopen način posreduje poglobljen vpogled nad izbruhom prve svetovne vojne s posebno pozornostjo na realnost naših krajev.

Projekt je nastal na pobudo Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini v sodelovanju z Oddelkom za politične in družbene vede Univerze v Trstu, Deželnega inštituta za istrsko-dalmatinsko-reško kulturo, Društvom za zgodovinske in geografske študije iz Pirana in društvom Quarantasettezeroquattro iz Gorice. Kot je povedal njegov strokovni koordinator Fabio Todero na predstavitvi spletnega portala, ki je potekala v torek popoldne v deželni dvorani Tessitori, so dolgoletno zamisel omogočila sredstva iz razpisa Dežele FJK: »Ena izmed največjih težav pri proslavljanju nekega dogodka je nepregledno visoko število virov, ki pa niso vedno kvalitetni. S tem spletnim atlasom smo želeli v znamenju kakovosti na enem sa-

mem mestu zbrati različne informacije. Spletna stran je koristna za dijake in študente ter privlačna tako za zgodovinske navdušence kot za tiste, ki bi želeli preprosto kaj več izvedeti o tem, kar se je tu dogajalo pred 100 leti.« Načrt je uresničila heterogena ekipa raziskovalcev: Giulia Caccamo, Alessandro Cattunar, Franco Cecotti, Gaetano Dato, Andrea Gobet, Patrick Karlsen, Kristjan Knez, Marina Rossi in Fabio Todero.

Gradivo je tematsko razporejeno po različnih sklopih, od poglobitve ključnih dogodkov, opisov front, krajev do življenjepisov osebnosti in vpogleda nad tiskom iz tistih časov. Do podatkov lahko pridemo tudi preko abecednega kazala, grafično pa jih bogatijo številne fotografije in dokumenti. Pri vsakem izmed več kot stotih gesel so na razpolago tudi nadaljnji bibliografski napotki. Sicer je spletna stran trenutno na voljo samo v italijanskem jeziku, kot je poudaril Todero pa izraza dušo različnih tu prisotnih narodov, predvsem Slovencev in Hrvatov, ki so odigrali vidno vlogo v zgodovini teh krajev. Dejstvo, da so skupaj sodelovale italijanske, slovenske in hrvaške ustanove, predstavlja pomemben vidik projekta. »To bogati tako nas same kot druge. Upamo, da bomo lahko v tej smeri nadaljevali in da bomo za to dobili potrebna finančna sredstva,« je poudarila Anna Maria Vinci, predsednica Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja. Nosilci projekta hočejo v prihodnosti portal še nadgraditi. (vpa)

ZGODOVINA - Pobuda Čarobna pristanišča

Kontovel je bil nekoč tipična ribiška vas

Ob portiču pri Čedazu so bile na ogled fotografije Maria Magajne

Na Kontovelu pred cerkvijo sv. Hieronima je včeraj pozno popolne tekla beseda o zgodovini vasi, s posebnim poudarkom na tradiciji pomorstva in ribištva. O tem sta govorila Ado Ban in Pavel Križman, predstavnika starejše in mlajše generacije domačinov, ki sta vsak s svojega zornega kota predstavila zgodovino Kontovela, predvsem - kot rečeno - v luči ribištva. Srečanje, ki je privabilo kar nekaj radovednih poslušalk in poslušalcev, je sodilo v projekt Čarobna pristanišča (Porti magici).

Kontovel je bil do začetka petdesetih let prejšnjega stoletja skoraj izrazita ribiška vas, ki je imela svoj pristan pri Čedazu na kontovelski obali, ki je danes obče znana kot barkovljansko nabrežje, v resnici pa je bilo območje, kot pričajo tudi ledinska imena, sestavni del Kontovela. V pristanu pri Čedazu so domovali izključno kontovelski slovenski ribiči. Kontovel je svojo ribiško-pomorsko značilnost danes ohranil v arhitekturi (ozke uličice, majhne hišice itd.) in v temperamentu svojih prebivalcev. Kontovel je bil daleč naokrog znan tudi po svojih priznanih in nadvse spoštovanih potapljačih (palombarih), katerih spomin hrani kriški Ribiški muzej.

Po pogovoru o zgodovini Kontovela so se udeleženci po stari ribiški poti odpravili do Čedaza, kjer so jim sinoči postregli s tradicionalno kontovelsko ribiško jedjo - fanciji z dušo. Sledilo je predavanje o morskimi in nebesnih zvezdah, čarobni večer je sklenil Flavio Davanzo, ki je s svojo trobento simbolično pospremil kontovelske ribiče na morje. Pri Čedazu so bile na ogled tudi fotografije našega Maria Magajne.

O zgodovini Kontovela sta včeraj spregovorila Ado Ban in Pavel Križman (zgoraj na levi), pri Čedazu so bile na ogled fotografije Maria Magajne

FOTODAMJ@N

28. junija v Sarajevu

Danes in jutri bo v Muzeju vojne in miru Diego de Henriquez še zadnjič mogoče gledati prvi del predstave A Sarajevo il 28 giugno (28. junija v Sarajevu). Vstopnice je mogoče kupiti v samem muzeju po 20. uri, tik pred predstavo, ali v gledališču Rossetti in v Ticket Pointu. Drugi del predstave bo na sporedu 31. julija.

Ženska toponomastika

Društvo Fotografaredonna, ki je pred časom dalo pobudo za načrt Femminile reale (razstava je bila na ogled tudi v Etnografskem muzeju v Ljubljani) prinaša nov projekt Fuori dove la parità non esiste (Zunaj, kjer ni enakosti) v zvezi z žensko toponomastiko v tržaški pokrajini. Odstotek ulic, imenovanih po ženskah, je zelo nizek, čeprav ga je tržaška občinska uprava nekoliko povečala. Omenjeno društvo prireja dvodnevno fotografarsko delavnico v sodelovanju s tržaško univerzo: začela se bo danes od 16.30 do 19.30, končala pa jutri od 10. do 16. ure, obakrat v Ul. Baciocchi 4 v starem mestu.

In der Tat predstavlja

Knjigarna In der Tat (Ul. Diaz 22) vabi danes ob 18.30 na predstavitve nove knjižne zbirke NewEntry založbe FrancoRossoEditore. Zbirka je posvečena novim avtorjem in novim temam, ureja jo igralka Sara Hennah Galiza.

SESLJAN - Devinske elegije

Podobe s sten

Podobe s sten so prvič predvajali včeraj

FOTODAMJ@N

V promocijskem centru Pokrajine Trst v Sesljanu so včeraj odprli novo multimedijsko prireditev, posvečeno Devinskim stenam. Gre za pravi 15-minutni show z naslovom Devinske elegije-Podobe s sten, v okviru katerega bodo obiskovalci spoznali značilnosti sten in Rilkejeve pešpote s pomočjo slik ter video-posnetkov (tudi 3D). Pobudo je priredila devinsko-nabrežinska občinska uprava v sodelovanju s Fundacijo CRTrieste, Konzorcijem Promotrieste, tržaško občinsko upravo, tržaškim občinskim naravoslovnim muzejem, miramarskim rezervatom in Pokrajino Trst. Prireditve-razstava bo odprta za javnost do 30. septembra ob sredah in nedeljah od 16. do 20. ure. Vstop je prost.

TRIESTE LOVES JAZZ - Glasbeni festival

Džez na trgu

Po odličnem začetku na Verdijevem trgu nocoj in jutri v parku Sartorio

Didier Lockwood je zaigral kar med poslušalci

FOTODAMJ@N

Poln Verdijev trg je v sredo pozdravil začetek devetega festivala Trieste loves jazz (Trst ljubi jazz), ki ga Glasbena šola 55 - Hiša glasbe prireja v sodelovanju s tržaško občino. Na odru in tudi med občinstvom so nastopili uveljavljeni glasbeniki, med katerimi sta izstopala kitarist Mi-

ke Stern in violinist Didier Lockwood. Festival se danes seli v park muzeja Sartorio, kjer bo ob 21. uri nastopil kvintet Tržačana Fabia Jegherja. V nedeljo bo v istem parku nastopil italijansko-slovenski trio, ki ga sestavljajo Roberto Magris, Nikola Matošić in Gašper Bertoncelj.

KAMPANJA - Plavalški podvig in dve srečanji

Monica močnejša od sladkorne bolezni

Pogumna Monica je včeraj plavala od Miramara do sedeža barkovljanskega jadranskega kluba

FOTODAMJ@N

Monica Priore je mlada plavalka, ki se že od petega leta starosti sooča s sladkorno boleznijo tipa 1. Ta bolezen v resnici ne preprečuje vsakršnih dejavnosti, niti športnih, kar sama Monica dokazuje s kampanjo, ki se seli iz dežele v deželo. Včeraj je skočila v vodo pri Miramaru in zaplavala do sedeža jadranskega kluba Barcola Grignano v Barkovljah. Tam je srečala novinarje, predstavnike institucij in otroke občinskih rekreacijskih centrov. Njeno sporočilo je jasno: bolniki lahko kljub bolezni marsikaj delajo. V preteklosti je sama že preplavala tudi Mesinsko ožino.

Pozno popoldne se je v poročni dvorani na Velikem trgu udeležila javnega srečanja o športu kot sredstvu za izboljšanje kakovosti življenja in družbeno vključevanje. Danes od 9. ure do 13.30 pa bo v Muzeju Revoltella na sporedu okrogla miza na isto temo. Sodelovali bodo deželna odbornica za zdravje Maria Sandra Telesca, tržaška občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari, občinska odbornica za izobraževanje Antonella Grim, izredni komisar Zdravstvenega podjetja Nicola Delli Quadri in drugi. Več informacij o kampanji o sladkorni bolezni na spletni strani www.volandosulleonde.it.

Zaključni strokovni izlet profesorjev in učiteljev

Tudi letos so se učitelji in profesorji večstopenjskih šol na Tržaškem odpravili na skupni zaključni strokovni izlet. Pot jih je vodila od Krasa, vasi Slivje s cerkvijo sv. Martina in poslikavami Toneta Kralja ter jamo Dimnico, po brkinski panoramski sadni cesti vse do Ilirske Bistrice z njenimi žagami in mlini. Po izhodu iz jame Dimnice, po kateri so se ob spremstvu jamarja sprehodili z žepnimi svetilkami, so naredili še skupinsko sliko.

Že tradicionalni zaključni strokovni izlet, ki ga že vrsto let organizirajo tržaški učitelji v sodelovanju s pedagoško svetovalko ZRSS Andrejo Duhovnik, je tudi letos vsem udeležencem omogočil prijeten zaključek šolskega leta. Hvaležni vsem tistim, ki so omogočili izlet, so se veselili celodnevne skupne druženja in prijetnih doživetij poslovlili in zaželeli prijetne počitnice.

FESTIVAL KRAS - Danes zaključni koncert

Kozmične vibracije

V Jadranskem zavoda združenega sveta v Devinu se bo danes zaključil godalni festival Kras. Ob 20.30 bodo pred občinstvo stopili udeleženci tečajev, ki so jih vodili Armin Sešek, Vasilij Melnikov in Vasja Legiša. V foajeju zavoda pa bo samo še danes na ogled razstava Kozmične vibracije, na kateri se predstavlja Tržačan Andrej Kralj. Njegovo delo je na odprtju predstavila likovna umetnica in kritičarka Jasna Merku. »Kot je umetnost celovit pojem, tako je tudi naša navzočnost del kozmosa, ki nas povezuje in ostaja za vse nas prisposodba našega biti. Andrej Kralj se zato toliko bolj istoveti s tematiko Kozmičnih vibracij. (...) Podobno kot postane glasbilo podaljšek glasbenikovega telesa in se preko njega vibracije pretvarjajo v valove, ki jih mi prav tako poslušamo tudi na drugih ravneh in ne le z ušesom, tako lahko stori tudi slikar, vizualni umetnik,« je med drugim dejala Jasna Merku, Vasja Legiša pa je napolnil prostor z žlahtnim zvokom svojega glasbila. Poslušali smo skladbo Gletscheratem - Dih ledenika, ki jo je čelist spisal skupaj z Rainerjem Bartschom, z zanimivo igro alikvotnih tonov, ki so se lepo ujemale z abstraktnostjo Kraljeve slike. Sledil je

V sklopu festivala razstavlja tudi Andrej Kralj

FOTODAMJ@N

Madrigale Pavleta Merkuja, ki ga je Legiša izbral za dve kromatsko bolj umirjeni sliki: občutili smo globoko sozvočje interpretata s partituro, ki je zazvenela v razgibanem in smiselno razčlenjenem loqu. Vedeli smo, da je čelist umetnik, ki nenehno razmišlja o glasbeni vsebini in se nikoli ne predaja rutinski igri: to je Legiša dokazal tudi z izbiro Bachove skladbe, ki jo je za čelo sam pri-

redil po Adagiu in violinske Sonate v g-molu ter mojstrsko izpostavil njeno polifonsko bogastvo. Z Bachom je čelist tudi sklenil svoj nastop, tokrat z originalno verzijo Preludija iz Suite za čelo v Es-Duru BWV 1010.

Topli aplavzi so nagradili oba umetnika in kritičarko, ki so glasbenemu festivalu dodali likovno dimenzijo. (K. K.)

Pod openskimimi kostanji nocoj Jure Ivanušič

Poletje pod kostanjem Skd Tabor se bo danes ob 21. uri prevesilo v drugi del. Na dvorišču Prosvetnega doma bo tokrat na sporedu gledališko-glasbena monokomedija, uspešnica Od tišine do glasbe, ki sta jo ustvarila Jure Ivanušič in Marko Vezovišek. V njej nastopa dramski igralec in pianist Jure Ivanušič, ki ga tukajšnji gledalci dobro poznajo, saj je prav v letošnji sezoni uspešno nastopal z Majo Blagovič v recitalu Zlati prah imaš v očeh.

Predstava Od tišine do glasbe, s podnaslovom Koncert za anekdoto in klavir, je bila premierno uprizorjena leta 2006 in je do danes doživela več kot 300 ponovitev; ogledalo si jo je že 60.000 gledalcev vseh starosti, saj je namenjena in primerna za vse generacije. Jure Ivanušič se v glasbeni monokomediji s pomočjo anekdot sprehodi skozi zgodovino glasbe: od njenih prvih zametkov v prazgodovini preko klasike, jazz, šansona, rock'n'rolla, vse do sodobne popularne glasbe. V svojem duhovitem nastopu se mojstrsko prelevi iz pianista v pevca, iz skladatelja v dirigenta ter iz muzikologa v glasbenega kritika. Dotakne se celotne zgodovine glasbe, oriše glasbene posebnosti, pa tudi glasbene plagiate in anekdote, vse to pa podkrepi s primeri iz prakse. Na komičen način, ob igranju raznih instrumentov in petju, ob anekdotah o skladateljih, se predstava v eni uri sprehodi od kamene dobe do Rolling Stonesov, za smeh in glasbeni užitek obenem.

Predstava je leta 2011 sodelovala na mednarodnem festivalu 4. Gumbekovi dnevi, festivalu kabareta v Zagrebu, na katerem je Jure Ivanušič prejel nagrado za najboljšo moško vlogo.

FESTIVAL KRAS - Med pedagogi tudi violončelist Vasja Legiša

Izziv mu je Jobim

Vasja Legiša je imeniten čelist, ki je svojo študijsko pot začel na šoli Glasbene matice, nato pa se je izpopolnjeval pri odličnih mojstrih v Švici, Nemčiji in Izraelu. Zelo razgibana profesionalna pot ga je peljala od Hamburga do Sicilije in Tel Aviva, že nekaj let pa je zaposlen kot profesor na glasbeni šoli v Weilheimu na Bavarskem, kjer uspešno vodi mestni orkester. Poleti se rad vrača v domači kraj, zato je tudi letos sprejel vabilo Glasbene matice ter se pridružil uglednim docentom String festivala Kras.

Že vrsto let ste gost poletne šole v Devinu, kaj boste letos pripravili?

Računati moram s tem, da smo čelisti v manjšini, kljub temu pa upam, da mi bo uspelo z učenci oblikovati nekaj komornih točk; bolj kot individualnemu študiju se namreč tu posvečamo komorni glasbi. Žal pa so mladi godalni kvarteti, ki sem jih poučeval lani, že razpadli, saj je zelo težko usklajevati univerzitetni študij z glasbo.

Na Bavarskem pa imate kar pestro dejavnost ...

Res, v čast mi je, da so mi zaupali vodstvo mestnega orkestra, s katerim izpeljemo vsako leto dva projekta. Dirigiranja sem se učil pri uglednih mojstrih v Švici in Nemčiji in mi je v veliko veselje, letos pa imam pred seboj dodaten izziv: prijatelj in skladatelj Rainer Bartsch je sprejel moj predlog, da bi skupaj spisala koncert za violončelo in simfonični orkester, ki bo slonel na glasbi brazilskega mojstra Antonia Carlosa Jobima. Pisala bova štiroročno, jaz bom skrbel za solistični part, on za orkestracijo, krstna izvedba pa bo nekje novembra.

Tržaški violončelist Vasja Legiša

FOTODAMJ@N

Vedno ste iskali nove izzive in tudi tu v Devinu ste sodelovali v originalnem projektu, ki je glasbo združil z likovno umetnostjo ...

Jagoda Kjuder me je povabila, da bi z glasbo orisal slike, ki jih je ustvaril Andrej Kralj. S slikarjem sva soglasno izbrala skladbe, ki bi bile v sozvočju z naslovom Kozmične vibracije in upam, da nama je uspelo.

Katja Kralj

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

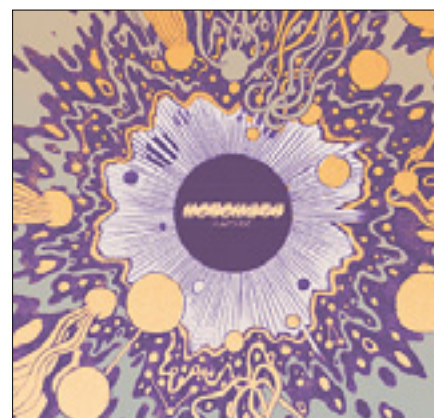
NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Further Monomyth

Psihedelija, space rock
Suburban Records, 2014
Ocena: ★★★★★★

Nizozemsko skupino Monomyth sem spoznal prejšnji teden. Bend je namreč nastopil na nemškem glasbenem festivalu Stoned From The Underground v mestu Erfurt. Zasedba je nastopila v zgodnjih popoldanskih urah, saj ni spadala med glavne glasbene atrakcije festivala. Organizatorji pa so se tokrat zmotili, Nizozemci so namreč poskrbeli za izjemen nastop in si tako gotovo priborili boljše časovno razvrstitev za prihodnje leto.

Skupina Monomyth je lani izdala svojo drugo ploščo z naslovom Further. Album sestavljajo le štirje komadi, traja pa kar petinštirideset minut! Bend je nastal leta 2011 v mestu Den Haag. Zasedbo sestavljajo basist Selwyn Slop, kitarist Thomas Van Den Reydt, pianist Peter Van Der Meer, bobnar Sander Evers in glasbenik Tjerk Stoop, ki se ukvarja s sintetizatorji zvoka. Člani skupine so se od vsega začetka odločili, da v njihovi glasbi ne bo prostora za petje. »S svojim soundom želimo ustvariti posebno glasbeno sinergijo s publiko in jo tako pospremiti na dolgo glasbeno popotovanje,« mi je po nastopu na festivalu Stoned From The Underground zaupal kitarist Thomas Van Den Reydt. In res, rezultat njihove glasbe je pravi glasbeni trans, kateremu se rade volje prepustiš. Neke vrste glasbeni miks skupin Pink Floyd, Hawkwind in Tool.

Prav tako psihedelična je tudi plošča Further, njihov drugi album, potem ko so fantje leta 2013 izdali istoimenski prvenec Monomyth. Plošček sestavljajo kot omenjeno le štirje komadi, izdala pa ga je nizozemska neodvisna glasbena založba Suburban Records. Najprej je na vrsti desetminutna pesem Ark M, med bolj rokarskimi skladbami albuma, ki rahlo spominja na norveški bend Motorpsycho. Sledi še daljša pesem Spheres, bolj v Pink Floyd stilu. Collision je najkrajši komad plošče, traja »le« šest minut, na koncu pa lahko prisluhnemo izredni pesmi 6EQUJ5, ki se po umirjenem uvodu spremeni v izreden space rock komad. Pritegnite svoje avtomobilske pasove in se še sami odpeljite na psihedelično glasbeno popotovanje!

mittelfest

Čedad
18. - 26. julij 2015
mittelfest.org

Il colore dell'acqua

Mittelfest

REGIONE AUTONOMA
Friuli Venezia GiuliaComune di Cividale
del FriuliProvincia di Udine
Provincia di UdineSocietà
FriulanaSocietà
FriulanaSocietà
Friulana

s posebno podporo

FONDAZIONE
CUP

v sodelovanju z

Poletje, čas za sanje in pisanje

Drage bralke in dragi bralci, Šumovi navdušenci in navdušenke se vam še zadnjič javljamo iz našega štaba. Kot vsako leto se tudi letos odpravljamo na poletni odmor. Ne bojte se, slovo je le kratko in septembra bomo spet z vami, z novimi, raznolikimi števkami. Niti v teh vročih poletnih mesecih pa vas nismo želeli pustiti popolnoma same. Postavljamo vas pred zanimivo preizkušnjo: petkova priloga Primorskega dnevnika prireja literarni natečaj, posvečen vsem mladim od 15. do 30. leta starosti (od letnika 2000 do letnika 1985). Naš predhodni prvi natečaj, ki smo ga priredili (že daljnega) leta 2013 je namreč požel velik uspeh in po tolikem času smo si spet zaželeli stopiti v neposreden stik z vami.

Pošljite nam vaše prispevke v obliki krajšega sestavka (največ 5.000 znakov) ali v obliki poezije na tržaško uredništvo Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6 (s pripisom za Šum). Izbirate lahko med naslovom A in naslovom B. Prispevek naj bo podpisan s šifro, v ločeni kuverti pa naj udeleženci pripišejo svoje podatke. Najboljše prispevki bodo nagrajeni. Rok oddaje je 15. november 2015.

Ponujamo vam nekaj citatov, krajših odlomkov, ki vam bodo lahko v pomoč pri pisanju. Ne preostane nam drugega kot vam zaželeli prijetno šumeče pisanje!

Naslov A

Mi v odprtem mestu

Naj bo naslov spodbuda za razmislek in izziv. Vedno bolj se vsi zavedamo, kako velik pomen ima odpiranje s strani slovenske manjšine do italijanskih someščanov. Zapiranje same vase predstavlja ne posebno daljnovidno potezo, ki odzema pri pestrosti razvijanja tako ene kot druge skupnosti. Drug drugemu lahko veliko damo in si medsebojno pomagamo pri snovanju uspešnih načrtov za bodočnost. Na drugi strani pa se pojavljajo tudi bolj ali manj utemeljena kritična gledanja, kot npr. da lahko pretirano odpiranje brez točneje določenih smernic privede do pretirane asimilacije ali obubožanja slovenskega jezika, pri čemer bo „ta kratko“ vedno potegnili manj številni del prebivalstva. ... Kaj pa mislite vi?

Hodil po zemlji sem naši, hodim in iščem in vem, o vem, da je iskanje zaman. Slišim le grla v zanki s tujim besediščem, da s koledarjem računam: ni daleč dan, ko se še v meni dva jaza zbudita. Ma cosa vuoi – così è la vita.

Miroslav Košuta,
odlomek iz pesmi
Jutrišnje tržaško jutro

V našem prostoru moramo nujno govoriti tudi o drugih in drugačnih kulturah, ki jih delimo z našimi someščani. Oziroma, čeprav zveni paradoksalno, izhajati moramo iz naše skupne kulturne nezvesti, kajti tudi te je še veliko, in skušati moramo razumeti vsaj to, kje in s kom živimo, če zaradi drugega ne, zato, da ne bomo več tako zelo samozadostni in da bomo radovedni, vedno znova in vedno več, kdo so naši sosedje, kdo so naši someščani, da se ne bomo zapirali v naša jedra, da se bomo, tako kot že kdaj, če-

prav ne prav pogostoma (...) s samozavestjo odprli drugim: Italijanom, Srbom, Hrvatom, Grkom, pripadnikom drugih narodnosti, ki s svojo prisotnostjo dajejo smiselni čar našemu mestu, širšemu prostoru te dežele in nam samim. Veliko je ljudi, ki se uči našega jezika in to je tisto, česar se danes veselim in verjamem, da smo tudi zaradi tega manj sami, da je tudi v tem velika možnost uveljavljanja naše kulture, tako na profesionalnem kakor na ljubiteljskem nivoju, prav zaradi teh ljudi, ki jo želijo spoznati, ki se ji želijo približati preko našega jezika in s katerimi moramo sodelovati ter ustvarjati skupne projekte.

Marko Sosič,
z govora na osrednji Prešernovi proslavi
Slovencev v Italiji 2014

Že desetletja, ves povojni čas, poslušamo nasvete, češ da se mora slovenska narodna skupnost v Italiji odpreti. Komu ali čemu? Manjšinske družbe so že same po sebi dovolj širokega pogledov, vpete v družbene integracijske procese, ker drugače ne more biti. Če pa pomeni odpiranje razprodajo narodnih vrednot, slovenskega duhovnega zaledja, tradicije, jezika, smo sedaj tako odprti, da skorajda več ne razbiramo, kaj smo, kateri je naš jezik, saj na vseh javnih prireditvah, nastopih, skupščinah, uporabljamo oba jezika brez kakršne koli razlike, celo v naših ustanovah je tako, da ne govorimo o zasebnosti in o šoli, ki je postala jezikovni tečaj za Neslovence in povsem izgublja vsebino in izhodišče, zaradi katerega je nastala, to je, da krepi zavest, kulturo, identiteto, jezik pripadnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji. In se brez sramu sprašujemo, zakaj je jezikovnega znanja vedno manj, zakaj vedno manj samozavesti, zakaj otrok ali mladostnik ne vesta, kaj sta.

Marij Čuk,
iz govora na proslavi v spomin
na bazoviške junake 2014

Naslov B

Ljubezen je edina sila, ki se lahko zoperstavi norosti ...

Pesnik, prevajalec, prozaist, esejist in partizan Ciril Zlobec letos praznuje 90 let. Ob visokem življenjskem jubileju je pri Mladinski knjigi izšel bogat izbor njegove ljubezenske lirike. Tudi Šumovci se mu želimo letos pokloniti ob 90. letnici, z naslovom, posvečenim ljubezni.

»Mislim, da je ljubezen vse, kar nas lahko obide, preplavi z neko nesebično noto. Tudi veliko prijateljstvo je neke vrste ljubezen, ki razen pri istospolnih ni erotična, ampak ljubezen po intenziteti čustev.«

»Avgusta meseca bova imela 65 let zakona, z njo sem doživel vse, od študentskega zapeljevanja do tega, da sva pradedek in prababica. Sestavil sem to sintagmo »ljubezen dvoedina« in to ti omogoča, da pišeš o vsem, ampak ne špekulativno. In tako je zame ljubezen dvoedina (ko si v zakonu toliko let ali pa ko od začetka želiš, da bi bil do konca dni) pogoj za to, da si oba prizadevata za neko idealno ljubezen, ki osmišlja skupno življenje, družino, otroke in vse, kar sodi zraven. Hkrati pa je, če dosežeš to sozvočje obeh, zelo nevarno, da se eden podredi drugemu, čustveno močnejšemu. Da bo obojestranska v pravem pomenu, demokratična, srečna ljubezen, moraš vse narediti, da nihče ne izgubi svoje identitete. Ljubezen je skupna, ampak dvoedina, nikoli ne pozabite: oba morata ostati tvorca te ljubezni, ne pa da se eden drugemu žrtvujeta, podrejata.«

»Zastrupljajo nas z vsemi možnimi resnicami, vsi vse vedo, edina sila, ki se lahko tej norosti zoperstavlja in ni odvisna od civilizacije in tehnologije, je ljubezen. Jamski človek se je najbrž ljubil, drugače nas ne bi bilo, da-

našnji digitalni se pa tudi. Edina stvar, ki je univerzalna in večna, je ljubezen, z vsemi tragedijami vred. Je čustvo, ki obsega vse, kar zmora človek čutiti.«

»Če imaš politično sporočilo, lahko daš noter čuda izmišljenih, špekulativnih idej, pri ljubezni pa je zelo težko narediti izmišljeno romanco.«

Citati iz pogovora med Cirilom Zlobcem in Poljanko Dolhar,
objavljenega v Primorskem dnevniku
28. junija 2015

»Zaljubljeni verjamejo v privide, čeprav na koncu plen smo nostalgije, tako je pač: Ameriko odkrije le redke srečnejše, ki s poti zaide.«
Iz pesmi Ljubezen dvoedina

»Ljubezen – bela ali črna ptica, iz ene v drugo ves čas se levi, zdaj ptica pevka je, zdaj roparica,

zdaj nizko nad močvirji v naju leta, zdaj spet se dvigne, kvišku poleti, da z njo še sama sva kot vnebovzeta.«
Iz pesmi Bela in črna ptica

»Ljubezen – praspoznanje vseh spoznanj, skrivnostni sadež z mitskega drevesa, ki vsak sam v sebi mora ga odkriti: ko si ga utrgal in zagrizel vanj, te nič več ne odžaja, ne nasiti prase ljubezni duše in telesa.«
Iz pesmi Praspoznanje

Nagrada za najhitrejše

Kdor odda poezijo ali prozni sestavek na Slofestu, 18., 19., ali 20. septembra, v hiški Primorskega dnevnika, dobi presenečenje: Šum bo s posebno okrepčevalno pijačo nagradil avtorje, ki bodo prvi oddali svoj prispevek. Torrej pohitite in pridite na aperitiv s Šumom! Se vidimo na Slofestu 2015!

GORICA - V Kulturnem domu skupščina delničarjev

Po treh negativnih letih se saniranje nadaljuje

Boris Peric (levo);
udeleženci
občnega zbora
v Kulturnem
domu (desno)

BUMBACA

Mala dvorana Kulturnega doma je v sredo pod večer gostila udeležence drugega sklica skupščine delniške družbe KB1909. Udeležilo se ga je sedeminštirideset delničarjev osebno ali s poverilnicami, nekaj pa jih je bilo navzočih, a si niso pravočasno priskrbeli ustreznega potrdila pri banki, kjer so delnice deponirane. Vsekakor je bilo prisotnega 62 odstotkov kapitala, zato je zbor delničarjev lahko suvereno sklepal.

Predsednik Uprave Boris Peric je po pozdravu predstavil še dva člana predsedstva zborovanja, in sicer predsednika nadzornega sveta Karla Devetaka in članico uprave Lučko Tomsic, ki je bila na njegov predlog potrjena za vodenje zapisnika skupščine.

Dnevni red je predvideval predstavitev računovodskih izkazov z zadnjega decembrskega dne 2014, imenovanje nadzornega sveta, spremembe in dopolnila k predlogu o ločenih in konsolidiranih računovodskih izkazih družbe in Skupine KB1909 ter razno.

Delničarji so z resnobno zaskrbljenostjo sledili poročilom in razlagam, kajti računovodski izkazi so tretje poslovno leto zapored negativni, čeprav na drugi strani kažejo na postopno zaježitev izgube, ki se je v primerjavi z lanskim in predlanskim letom razpolovila. O zneskih je dnevnik že pisal v intervjuju s predsednikom Pericem, ki je bil objavljen pred skupščino. Promet je bil približno enak kot v prejšnjem poslovnem letu, je pa smotnejše upravljanje vplivalo na zmanjšanje stroškov poslovanja za tri milijone evrov.

KB1909 je holdinška družba, ki upravlja naložbe, porazdeljene po sektorjih. Usklajuje dejavnosti odvisnih in povezanih družb ob spoštovanju njihovega samostojnega poslovanja. Kreditira jih in s svojo dejavnostjo prispeva k razvoju lokalnega podjetniškega sistema. Konsolidiran promet skupine dosega 68 milijonov evrov. Ustvarja ga dvaindvajset podjetij s 371 zaposlenimi. Omeniti gre podjetje Cogeco na področju trženja kave, Distriest, ki se ukvarja s prodajo navadnih in specializiranih revij, Mladina, ki zaobjema istoimensko revijo, mesečnika Monitor in Global ter najnovejšo pridobitev Zakladnica zdravja.

Tu so še Mipot, Kronos Electric, ki s prvo povezuje, in skupina finančnih družb, med njimi matična družba KB1909 ter družba za upravljanje z nepremičninami. Tmedia se ukvarja s posrednim in neposrednim oglaševanjem, izdelavo ustreznega gradiva, prospektov, katalogov, oglasov; obseg prometa se je zmanjšal za-

radi krčenja oglaševalnih investicij. Družba Radeče papir je ob koncu leta 2014 postala del Induleasa.

Kot značilen pokazatelj upadanja kupne moči in trošenja denarja, kar seveda vpliva na poslovni rezultat večine podjetij, navajamo področje kinematografije. Transmedia je zabeležila upad, ki se zrcali v podatkih na vsedrjavni ravni. Nanj je vplivalo tudi odprtje konkurenčnega centra v Vilešu.

Glavni imetniki rednih delnic so Sklad Trinko, KD Kapital, Finfloor in Nova Ljubljanska banka. Glavni imetniki prednostnih delnic kategorije A pa so Sklad Trinko, Primorski skladi, Fundacija Goriške hranilnice, Goldinar in Nova Ljubljanska banka.

Sledilo je poročilo nadzornega sveta, ki ga je prebral njegov predsednik Karlo Devetak. Nadzorna dejavnost je potekala v skladu s predvidenimi načeli. Poročilo za skupščino je sestavljeno po zakonskih predvidevanjih in navodilih, zato je nadzorni svet pristal na predlog o razporeditvi izida poslovnega leta, kot izha-

ja iz stanja dne 31. decembra 2014. Predsednik nadzornega sveta je razčlenil oceno o delni uresničitvi zastavljenih ciljev za leto 2014: negotovosti obstajajo na območju terjatev, zato je potrebno izboljšati izterjevanje; potrebni so novi prihodki, ni pa bilo neprimernega ali atipičnega poslovanja. Primerno bo pridobiti dodatno programsko opremo, ki naj služi za boljši nadzor delovanja. Nov nadzorni odbor bo sestavljalo šest članov/ic, med njimi bo nova prisotnost pravnega profila.

Po branju poročil sta se prijavila za razpravo dva delničarja: Aleš Waltritsch in Vanja Lokar. Prvi je ob poudarku smotrov, ki jih zasleduje najmočnejši delničar Sklad Trinko v podporo dejavnosti slovenske narodne skupnosti na zelo različnih področjih civilne družbe, obžaloval, da se v poslovnem letu 2014 stanje družbe KB1909 ni izboljšalo. Po treh negativnih letih je saniranje preloženo na leto 2015. Oteževalno pogojevanje družbe Cogeco je trajalo predolgo. V bodoče bo primerno okrepiti pravočasno in konstantno obveščanje ter vzajemno slediti za-

stavljenim ciljem. Poslovni kader je dobro plačan, zato se od njega pričakuje veliko.

Družbenik Vanja Lokar je v posegu terjal podrobnejša pojasnila, saj se je dobiček pri družbi Cogeco zniževal sicer že od leta 2003, v zadnjih treh letih, potem ko je družba leta 2008 prešla pod okrilje holdinga, je zašla pod rdečo črto. Kako to, da ni bilo ustreznega poseganja ob naravnost vprašljivih poslovnih izbirah?! Težko je sedaj zaupati, ko pa ni povsem jasno, kaj pravzaprav zaobjema družbeni kapital. Postavlja se tudi vprašanje, kaj sploh nadzorniki nadzorujejo, odgovornih pa ni nikjer videti.

Predsednik Boris Peric je na vsa postavljena vprašanja, dvome in zahteve odgovoril s prevzemanjem odgovornosti vodstva, navajanjem ukrepov, ki so bili sprejeti, ob poudarjanju zmanjševanja izgub in podčrtal, da stvarno obstaja realen kapital v nepremičninah, naložbah in družbah in prijemljivih finančnih terjativah. Stekli so tudi sodni postopki zaradi namerne in ne le slučajno povzročene škode. (ar)

Pozor na ozon

Vremenoslavci za današnji in jutrišnji dan napovedujejo stopnjevanje vročine z veliko toplotno obremenitvijo in visoko koncentracijo ozona, ki bi lahko presegla opozorilno vrednost 180 mikrogramov na kubični meter. V zadnjih dneh je bila stopnja ozona visoka v številnih krajih po pokrajini, vendar še ni presegla mejne vrednosti. V Trzinu so v sredo izmerili 150 mikrogramov na kubični meter, v Doberdobi so jih namerili 153. Ronška občinska uprava je že napovedala, da bodo v primeru prekoračitve mejne vrednosti stopili v veljavo ukrepi, ki jih predvideva občinski akcijski plan. V njem ljudi pozivajo, naj ne polnijo svojih avtomobilskih rezervoarjev z dizlom in bencinom med 10. in 18. uro, otrokom in starejšim občanom pa svetujejo, naj se v najbolj toplih urah raje zadržujejo v zaprtih prostorih.

Koncert v centru Bratuž

Inštitut ICM in Kulturni center Lojze Bratuž prirejata koncert v okviru Srednjeevropskih glasbenih srečanj, ki bo danes ob 20. uri v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž. Nastopili bosta violončelistka Ursula Erhart-Schwattmann in pianist Edda Andrea Graf. Na sporedu so Schumann, Weiss, Heher, Purgina, Publig, Mendelssohn, Baksa, Haydn, Agnoletto in Beethoven. Vstop je prost.

Po Brdih s kolesom

V knjigarni LEG (Libreria editrice goriziana) v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili nov kolesarski vodnik z naslovom »Collio e dintorni in bicicletta - Natura, storia e vigneti tra Italia e Slovenia« (Brda in okolica s kolesom - Narava, zgodovina in vinogradi med Italijo in Slovenijo), ki je izšla pri založbi Edicilo editore. Z avtorjem Paolom Marcolinom se bo pogovarjal novinarka Sabrina Vidon, sodeloval bo tudi Andrea Pizzignach, predstavnik kolesarskega društva Bisiachinbici. Vodnik je izšel v italijanskem in slovenskem jeziku.

TRŽIČ - V parku sredi mesta Otroka rešili pred zadušitvijo

Tržiški park
Unicef

BONAVENTURA

Par starejših Tržičanov je v sredo zvečer v parku Unicef rešil življenje otroka, ki je tvegala zadušitev. Malčku bi lahko bil usoden nedolžen bonbon, ki ga je imel v ustih, medtem ko se je igral z vrstniki: sladkorček mu je med igro nenadoma zdrsnil v sapnik, nakar je otrok začel kašljati. Da se duši, so prvi opazili družinski člani, s katerimi je prišel v park. Skušali so mu pomagati, a zaman. Otroku tujka ni mogel izpljuniti, obraz mu

je posinjel. Otroku je priskočil na pomoč par upokojencev, navzoči so poklicali rešilno službo 118. Ko je bilo rešilno vozilo na poti, je zdravniško osebje po telefonu dajalo navodila upokojencema, ki sta malčku pomagala tudi s Heimlichovim prijemom. Nekaj minut kasneje je bila rešilna služba 118 že v parku; zdravniško osebje je poskrbelo za dokončno sprostitev dihalnih poti otroka, ki se zdaj dobro počuti.

TRŽIČ - Deželni center za azbestne bolezni »Vlagati je treba v raziskovanje«

Od oktobra leta 2009 do konca marca letošnjega leta so na javnem tožilstvu v Gorici obravnavali 988 postopkov, vezanih na posledice izpostavljenosti delavcev azbestu. Gre za pravi pokol, če pomislimo, da so številni nekdani delavci umrli še pred obravnavanim obdobjem. Od 988 postopkov jih je kar 80% vezanih na smrt delavcev: ti so v večini primerov podlegli pljučnemu mezoteliomu. Žrtve najdemo predvsem med zaposlenimi v tržiški ladjedelnici, vendar so med umrlimi tudi delavci vodoinštalaterskega podjetja, tovarne Ansaldo, termoelektrarne Enel, železnice, predilnice Cotonificio triestino in številnih podizvajalskih podjetij, ki so delala za družbo Italacantieri. Omenjenim bi treba dodati podatke za obdobje pred letom 1992, ko so prepovedali uporabo azbesta, vendar jih ni več mogoče izračunati.

O posledicah izpostavljenosti azbestu so spregovorili včeraj v Trzinu, kjer je na pobudo občine in zdravstvenega podjetja potekala razprava o deželnem

središču za azbestne bolezni. »Zaradi tragedije, ki je doletela naše kraje, si središče za azbestne bolezni zasluži posebno pozornost in podpora, saj mora odgovarjati tako na potrebe obolenih kot na potrebe njihovih sorodnikov,« poudarja županja Silvia Altran, po kateri je treba olajšati dostop do središča za azbestne bolezni. »Prepričana sem, da je treba ustanovi zaupati tudi raziskovalno dejavnost. Pred boleznijo ne gre obupati, z njo se ne smemo niti sprijazniti. Prizadevati si je treba za iskanje novih metod zdravljenja,« poudarja županja in opozarja, da se je ravno na Trziškem nabralo kar nekaj izkušenj z azbestnimi boleznimi, zato je toliko bolj pomembno, da institucije ravno v tem mestu vlagajo raziskovalno delo. Da bi morala država plačati sodne stroške žrtvam azbesta in njihovim svojcem, pa je prepričana senatorka DS Laura Fasio, ki je zaradi tega podprla zakonski osnutek svoje strankarske somišljenice Camille Fabbri. »Žrtve azbesta ne smemo pustiti samih,« meni Fasio.

GORICA - Nagrada Amidei filmu Francesca Munzija Anime nere

»V Milanu težje kot v Kalabriji«

»Film je bilo težje snemati v Milanu kot v Kalabriji. V lombardskem glavnem mestu so tako navajeni na filmska snemanja, da se skorajda nihče ni zmenil za nas, še zlasti, ker je šlo za nizkopračunski film. V Kalabriji so nas sprejeli s kančkom nezaupanja, potem so le uvideli, da nimamo namena nikogar obtoževati, da nas zanima le pripovedovati zgodbo neke družine in njene ga spora s krajevnim veljakom. Domačini so se nam zato postopoma približali, nekateri so celo nastopili v filmu, drugi so nam na razne načine pomagali.« Tako je včeraj povedal režiser Francesco Munzi, ki je s svojim filmom o tragični zgodbi kalabrijske družine *Anime nere* zmagal letošnji goriški festival Sergio Amidei. »Zelo sem zadovoljen, saj gre za nagrado za najboljši scenarij, v pisanje katerega smo vložili veliko truda. Na festival Amidei sem sploh zelo navezan, saj so mi njegovi prireditelji leta

2004 podelili nagrado za prvenec *Saimir*,« je povedal Munzi, ki so ga v Gorici spremljali še nekateri sodelavci in pisatelj Giacchino Criaco, avtor knjige, po kateri je povzet film. Munzi je pojasnil, da je 'ndrangheta le v ozadju filmskega dogajanja. »Nikakor se nisem lotil sociološke analize tega tako kompleksne-

ga pojava; film sem zato posvetil družini, katere člani niso neposredno vezani na 'ndrangheto. Kot zunanji opazovalec sem pa razumel, da je bila 'ndrangeta - in še vedno tudi je - vezana na uradno oblast; občutek sem imel, da gre za povezani stvari, kot da ena dopušča drugo,« je povedal Munzi in pojasnil, da je

Festivalski večer v parku Coronini (levo); režiser Francesco Munzi v Gorici (desno)

BUMBACA

'ndrangheta posledica krajevine zgodovine. Po njegovih besedah je treba upoštevati nedostopnost in oddaljenost posameznih krajev od središč oblasti, zaradi česar so se javne institucije včasih naslanjale na krajevno družinsko organiziranost, da so nadzorovale določeno območje.

Priznanje so Munziju izročili sinoči, ko se je festival tudi uradno zaključil. Njegovi prireditelji so z obiskom izredno zadovoljni, kar velja tako za projekcije in debatna srečanja v Kinemaxu kot za večere v parku Coronini Cronberg, kjer se je prav vsak dan zbrala množica ljubiteljev filmske umetnosti.

TRŽIČ - Muslimanski postni mesec je mimo

Zaključuje se ramazan

Na praznik s sporočilom miru in sožitja vabijo prav vse občane - Odločno zavračajo terorizem

Muslimani praznujejo konec ramazana. Ta konec tedna bo tudi za številne Bengalce in ostale pripadnike islamske vere, ki živijo v Laškem in v drugih krajih goriške pokrajine, minil v znamenju skupinske molitve in druženja ob zaključku postnega meseca, ki se je letos začel 18. junija.

Tržiška muslimanska skupnost pa si želi, da bi se letošnjega praznovanja ne udeležili le muslimani: njeni predstavniki si prizadevajo, da bi imel ta dan prinesel sporočilo miru in sožitja med različnimi kulturami. Zato je na praznik, ki bo potekal v večnamenski in športni dvorani v Ulici Baden Powell, že povabila domačega župnika Fulvia Ostromanna, ki ga ima za »duhovnega vodjo«. Tržičanov katoliške vere, in županja Silvio Altran, vrata pa na stežaj odpira tudi drugim. Predstavnik islamskega kulturnega centra Baitut-Salat Ali Poesal pravi, da je vabilo namenjeno vsem občanom, saj je mogoče biti »srečni in združeni ne glede na pripadnost in veroizpoved«.

Molitve se bo začela ob 8. uri, ko se

Lanska bajramska molitev v Trziču

BONAVENTURA

bo uradno zaključil postni mesec. Verniki bodo dobili datelj in nekaj čaja verski obred naj bi se zaključil okrog 11. ure. »Hvaležni smo občinski upravi, ker nam je tako kot v prejšnjih letih zagotovila prostor, kjer lahko priredimo praznovanje. Nanj vabimo vse Tržičane,« pravi Poesal, po ka-

terem je muslimanska skupnost zaradi atentatov v Tuniziji in Egiptu, ki sta se zgodila ravno med ramazanom, pod hudim stresom: »Muslimani, ki živimo v Trziču, zavračamo ta teroristična dejanja. Vera pravi, da je treba kaznovati krivce, ne pa nedolžnih ljudi.«

BATUJE - Glasbeni festival

V vasi z 250 prebivalci 4000 ljubiteljev rocka

Množica na preteklih izvedbah

FOTO ROCK BATUJE

Batuje, naselje, v občini Ajdovščina, ki šteje okrog 250 prebivalcev, bo danes dvanajstič zapovrstjo postalo središče rocka in trših ritmov. Tudi letošnje Rock Batuje bodo s petimi nastopajočimi skupinami pravi rokarski praznik, obljublja organizatorji. Vse skupaj se je sicer začelo že leta 2003, ko so v vasi delovale kar tri glasbene skupine. »Ko smo razmišljali, kako bi te naše skupine promovirali, smo se domislili, da bi organizirali koncert, na katerega bi povabili katero od znanih skupin, ki bi pritegnila ljudi, obenem pa bi se na odru predstavile te tri naše glasbene skupine,« je včeraj za Primorski dnevnik začetke opisal Jan Zelinšček, eden od organizatorjev dogodka.

Tako so se rodile Rock Batuje, ki so z leti prerasle v dogodek, na katerega prihajajo obiskovalci od blizu in daleč. »Po leg Slovenec, ki prihajajo z vseh koncev države, imamo vsako leto več obiskovalcev iz Italije - teh je že med 10 in 15 odstotki -, pa tudi s Hrvaške in iz Avstrije. Lani smo celo opazili tri avtomobile iz Dubaja - letovali so v Splitu, videli plakat za naš dogodek in prišli,« se zadovoljen spominja Zelinšček. V športnem parku Batuje se je prva leta nabralo po 600 obiskovalcev, nato pa z vsakim letom več. Največ ljudi, kar 5.500, je za deseto obletnico festivala pritegnil nastop slovenske skupine Siddharta, sicer pa se povprečje zadnjih let giblje med 3.000 in 4.000 obiskovalci, kolikor jih pričakujejo tudi letos.

Od treh glasbenih skupin, ki so pravzaprav zanimali Rock Batuje, danes deluje le še skupina Skalpi, ki te dni izdaja svojo drugo ploščo, ostali dve sta razpadli. Festival vsako leto na noge postavi okoli 100 prostovoljcev iz vasi, ki za deveto pripravljajo več mesecev, nemalo je

primerov, ko sodelujejo cele družine, od vnukov do starih očetov. Festival v Batujah neprekinjeno organizirajo od leta 2003, z izjemo leta 2013, ko so se odločili za premor. Prvih deset let so vztrajali na enakem konceptu: medse so vabili slovenske skupine, ki preigravajo rok in trše ritme. Deseto obletnico so proslavili v družbi Siddharte, ki je privabila rekordno število obiskovalcev. »Po jubilejni, deseti obletnici, smo se odločili za premor, tako da leta 2013 Rock Batuj ni bilo. Takrat smo nameravali prenehati. Kmalu pa smo začeli festival in vse te priprave pogrešati, zato smo se odločili, da ga peljemo naprej, a z dopolnjenim konceptom: naše slovenske bende smo se odločili promovirati skupaj s tujimi,« pove Zelinšček. Leto kasneje so tako prvič povabili tujo skupino, odzvali so se Uriah Heep, ki so v svoji glasbeni zgodovini prodali več kot 40 milijonov plošč. Organizatorji so pričakovali več odziva od publike, predvsem slovenske. »Izkazalo se je, da Slovenec ne toliko zanima, kakšne skupine so, temveč bolj to, da pridejo na žur. Očitno so nam lani zamerili to, da smo povišali vstopnino, ki sicer v predprodaji znaša 8 evrov, na dan dogodka pa 10, na 30 evrov,« razmišlja Zelinšček. So pa lani zabeležili rekordno število italijanskih obiskovalcev, kar dve tretjini publike so predstavljali.

Letos so medse, poleg slovenskih legend Šank rock, Pera Lovšina ter Madbingerjev in Pyroxene, povabili še švedske hard rokerje Bullet. Skupina, ki jo označujejo za vzhajajoče zvezde hard rocka, bo v Batujah predstavila zadnjo ploščo Strom of Blades. Letos vstopnina znaša 8 evrov v predprodaji, 10 pa na dan koncerta, ki se začena ob 20. uri in bo trajal vse do 4. ure jutraj. (km)

GORIŠKA BRDA - Slavnostni podpis

Obnovljena vila Vipolže danes prehaja v občinske roke

Prenovljena renesančna briška vila Vipolže bo danes slovesno predana v upravljanje občini Brda in Zavodu za turizem, kulturo, mladino in šport Brda (ZTKMŠ). Objekt, ki se je med prenovo iz grdega račka prelevil v belega laboda, bo predvidoma jeseni začel dobivati nove vsebine, in bo v bodoče gostil dogodke iz kulturnega, poslovnega in protokolarnega sveta.

Vila z več kot tisočletno zgodovino je v novi podobi v prvi vrsti zasijala zahvaljujoč dvajsetletni briški vztrajnosti in odločnosti, pa tudi ob posluhu države. Ta jo je leta 2007 uvrstila na seznam objektov, ki jih je obnovila s pomočjo evropskih sredstev. Projekt obnove, ki je veljala 12,5 milijonov evrov, je vodilo ministrstvo za kulturo, operacijo je delno financirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013.

Vila na trg vstopa tudi s skrbno zasnovano celostno grafično podobo. Novi logotip, ki jo bo predstavljala, je zasnovan ta-

Vila med obnovo

FOTO KM.

ko, da združuje mehkobo briških gričev in trdnost renesančne vile, v obliki in razmerjih logotipa pa so z nakazanim zlatim rezom izpostavili renesančno obdobje, iz katerega izhaja sedanji videz vile. Logotip se naslanja tudi na Gradnikove verze »O zemlja sladka: kamen, zrno, sok«, kar so

Paláci vrnili nekdanji sijaj

FOTO KM.

simbolično vpeli v znak vile.

Svečano zavezo o prenosu vile iz državnih v občinske oziroma zavodove roke bodo danes v Vili Vipolže podpisali ministrica za kulturo Julijana Bizjak Novak, briški župan Franc Mužič in direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec. (km)

KRMIN

»Bil je naš prijatelj«

Komel se spominja Pesaole

ALESSANDRO
PESAOLA

BUMBACA

V začetku meseca je za vedno odšel krminski podžupan in odbornik za kulturo Alessandro Pesaola. Imel je 65 let, rojen je bil v kraju Montelupone pri Macerati. Po poklicu je bil profesor, vrsto let je poučeval v Rudi; večji del svojega prostega časa je posvečal politiki, bil je eden izmed najbolj tesnih sodelavcev župana Luciana Patata.

»Na kulturnem področju se je najraje ukvarjal z gledališčem. Pisal je gledališka dela, režiral predstave raznih krminskih amaterskih skupin - še posebej za člane Univerze za tretje starostno obdobje, s katerimi se je večkrat predstavil tudi na odru Kulturnega doma v Gorici. Bil je spodbujevalec festivala *Jazz and Wine of Peace* v Krminu in pobudnik prireditve *CormonsLibri*; zavzemal se je za sodelovanje med krminsko in briškimi občninami, spodbujal je koncerte na trgu v Krminu, kjer sta med drugim gostovala skupina Kočani orkestar in Tinkara, omogočil pa je tudi slovenske predstave v krminskem gledališču, na primer gostovanje SNG Nova Gorica. Za ljubitelje nogometa naj še dodam, da je bil pokojnik nečak priznanega italijanskega nogometnega trenerja Bruna Pesaole, ki je vrsto let vodil nogometaše Napoli in je leta 1969 s Fiorentino osvojil italijansko prvenstvo. Na to je bil Sandro zelo ponosen,« se Pesaole, s katerim je večkrat sodeloval, spominja predsednik Kulturnega doma Igor Komel. »Bil je tudi tesno povezan s slovensko narodno skupnostjo tako na Krminskem kot tudi drugod v goriški pokrajini. Aktivno se je zavzemal za ugodno rešitev vprašanja slovenske šole na Krminskem, s posebnim zadovoljstvom je nazdravil z ravnateljico Večstopenjske šole v Gorici Elizabeto Kovic ob odprtju novega šolskega središča v Bračanu. Bil je iskren prijatelj naše narodne skupnosti in odločen antifašist, kar pomeni, da smo v teh dneh Slovenci na Goriškem drugega za drugim izgubili dva velika prijatelja: Sandra v Krminu in Silvina Poletta v Gorici. Oba sta za sabo pustila neizbrisno sled,« zaključuje Komel.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Mali oglasi

PRODAJAM oziroma dajem v najem 50 kv m veliko in povsem opremljeno stanovanje v središču Gorice; tel. 0481-30835.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 21.15 »Terminator Genisys«.
Dvorana 2: 18.15 - 21.30 »Spy«.
Dvorana 3: 20.00 - 22.00 »Anime nere«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.20 »Terminator Genisys«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »The Reach - Caccia all'uomo«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Spy«.
Dvorana 4: 17.30 »Jurassic World«; 20.00 - 22.10 »Ted 2« (prepovedan mladim pod 14. letom).
Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.10 - 22.10 »Tutto può cambiare«.

Razstave

V GORICI: v Hiši filma in v galeriji Studio Faganel je na ogled razstava 24 umetnin Maurizia Fave »Umetniška dela 2004 - 2015«. Razstava bo na ogled še danes, 17. julija. Več po tel. 0481-534604.

Izleti

PD RUPA-PEČ obvešča, da sta se za izlet v Paris in Normandijo sprostili dve mesti. Informacije po tel. 0481-882285.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borzni trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Informacije in prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

SPDG prireja v soboto, 18. julija, 5. kolesarski izlet MTB sezone 2015. Cilj izleta je prelaz Silvella v Dolomiti, na meji med Venetom in Južno Tirolsko. Tura je zahtevna. Zbirališče na parkirišču goriškega sejmišča v soboto, 18. julija, ob 6. uri. Obvezna je čelada; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Zazelenjena je prijava udeležencev.

KMEČKA ZVEZA prireja v sodelovanju z Zadružno kraško banko tradicionalni enodnevni članski izlet na 14. Kmečki praznik - Srečanje slovenskih kmetov petih dežel, ki bo v soboto 25. julija v Železni Kaplji na Avstrijskem Koroškem. Cena izleta 25 evrov. Program izleta in odhod avtobusa bodo javili naknadno. Vpisovanje v uradih Kmečke zveze do četrтка, 23. julija, v Trstu: tel. 040-362941 / e-pošta: kzacts@tin.it, v Gorici: tel. 0481-82570 / e-pošta: kzgorica@tiscali.it in Čedadu: tel. 0432-703119 / e-pošta: kz.cedad@libero.it.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prirejajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika z izletom v Pesariis, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri v soboto, 1. avgusta, s trga Medaglie d'oro-z Gorišča, nato s postanki pri vagi pri pevskem mostu, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Jamelj, Doberdoba in s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost. Prostih je še nekaj mest, informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.); na račun 20 evrov.

Koncerti

»MI SI RAZUMIM... MEDNARODNI KULTURNI FESTIVAL OTROK« v organizaciji glasbene šole iz Prage Hudebni Akademie: nastopili bodo zbori Anakrousis iz Gropade, Neokortex iz Gabrij, Igo Gruđen iz Nabrežine, Veseljaki iz Doberdoba, otroški zbor glasbene šole iz Prage Hudebni Akademie, plesna šola iz Tržiča in Ronk, solisti iz Italije, Češke, Bolgarije, Moldavije in Konga. Predstavili se bodo z opernimi odlomki in s poznanimi motivi iz svetovne glasbene zakladnice, vodil bo japonski dirigent Chuhei Iwasaki. Koncert s pričetkom ob 21.15 bo danes, 17. julija, na trgu Excelsior v Ronkah.

SREDNJEVROPSKA GLASBENA SREČANJA v organizaciji društva ICM - Incontri Culturali Mitteleuropei: danes, 17. julija, ob 20. uri bo v KC Lojze Bratuž v Gorici koncert violončeliste Ursule Erhard-Schwertmann in pianistke Ede Andree Graf; v soboto, 18. julija, ob 20. uri v KC Lojze Bratuž se bosta predstavila klarinetist Dušan Sodja in pianistka Tatjana Kaučič; v nedeljo, 19. junija, ob 17.30 bo v palači Lantieri na Trgu Sv. Antona v Gorici ob 17. uri srečanje s izraelsko pesnico Agi Mishol in ob 19. uri koncert madžarskega pianista Pétra Kissa (vstop prost z vabili do zasedbe mest); v ponedeljek, 20. julija, ob 21. uri v gledališču Verdi v Gorici nastop goriške glasbene akademije in orkestra Thomas Schippers ter pianista Maurizia Baglinija; vstop prost, več na www.icmgorizia.it.

V MARTINŠČINI: v gostilni Al Poeta bo danes, 17. julija, ob 21. uri večer z naslovom »Spiritual Coltrane«, nastopil bo trio Zlatko Kaučič (Zlatko Kaučič - tolkala, Filippo Orefice - saks in Jost Drasler - kontrabas); vstop prost. Informacije po tel. 0481-99903.

»LIVE MUSICHE DI SCONFINE«: 20. julija ob 21. uri na sedežu Dobialab v Ul. Vittorio Veneto 32 v Štarancanu bo koncert skupine Philm iz Berlina; več na www.dobialab.net.

Šolske vesti

»SKUPAJ Z'GUD'MO« (ZAI GRAJMO): poletni godbeniški kamp bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Namenjen je otrokom in mladim od 8. leta dalje. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta, značilnega za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala); informacije Luciano Gergolet (tel. 334-9310000) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za šolsko leto 2015-16 na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrтка od 11. do 13. ure; informacije po tel. 0481-531508, e-pošta: gorica@glasbenamatica.org.

PRIJAVA NA ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA V DIJAŠKEM DOMU »School« kamp za učence osnovne in srednje šole od 24. avgusta do 11. septembra: ponavljanje učne snovi, utrjevanje znanja, poučne ekskurzije, jezikovne delavnice, individualne inštrukcije s poklicnimi vzgojitelji in učitelji. Možna dva urnika: do 13.00 ali do 15.30 s kosilom; cena zelo ugodna. Vpisovanje do 17. julija oziroma do zasedbe mest po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdob do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kvaliteten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice bodo zbiral na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprti glav«.

Obvestila

AŠD SOVODNJE vabi na redni občni zbor v torek, 21. julija 2015, v sejni dvorani Zadružne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah v prvem sklicu ob 20.30 in v drugem ob 21. uri.

AŠZ MLADOST sklicuje redni občni zbor volilnega značaja v ponedeljek, 20. julija 2015, v dvorani ob nogometnem igrišču v Doberdobo ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu.

OBČINA SOVODNJE bo začasno zaposlila dve osebi, ki bosta pomagali osebjem različnih občinskih uradov pri katalogizaciji, urejanju arhivov ipd. Projekt bo trajal 52 tednov, delovni čas bo 36 ur tedensko. Namenjen je osebam v dopolnilni blagajni ali ki so vključene v program mobilnosti po zakonu 223/91 ter delavcem s posebnim denarnim nadomestilom za brezposelnost (gradbeništvu); pogoji so znanje slovensčine, vozniško dovoljenje, višješolska diploma in obvladovanje računalniškega paketa Office. Kandidature zbirajo na uradu za zaposlovanje v Ul. Alfieri 34 v Gorici med 9.30 in 12.30 do 30. julija.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je zaradi poletnega premora zaprta do 14. avgusta.

TABORNIKI RMV sporočajo udeležencem dvotedenskega taborjenja v Dolnjem kotu pri Žužemberku, da je zbirališče za odhod, dne 20. julija, v Rožni dolini na avtobusni postaji ob 7.15. Dan obiskov za starše bo v nedeljo, 26. julija, od 10. do 17. ure. Ura prihoda v ponedeljek, 3. avgusta, bo naknadno objavljena.

VZPI DOL-JAMLJE vabi na obisk partizanske knjižnice v Jamljah, Prvomajska ulica 20, ob sobotah od 17. do 19. ure; informacije po tel. 333-1175798 (predsednik Jordan Semolič) ali tel. 338-8399452 (tajnik Patrik Zulian).

ZSKD obvešča, da je goriški urad odprto po poletnem urniku od 9. do 13. ure. **KMEČKI IN OBRTNIŠKI SEJEM** bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 18. julija, 8. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-4318338.

Prireditve

SLOFEST V TRSTU: 18., 19. in 20. septembra 2015.

V GORICI: v knjigarni LEG na Korzu Verdi 67 bo danes, 17. julija, ob 18. uri predstavitev vodnika v italijanski in slovenski verziji z naslovom »Collio e dintorni in bicicletta. Natura, storia e vigneti tra Italia e Slovenia«. Z avtorjem Paolom Marcolinom se bosta pogovarjala novinarka Sabrina Vidon in predstavnik FIAB - Bisiachinbici, Andrea Pizzignach.

V GORICI: v Palace hotelu na Korzu Italija bo danes, 17. julija, ob 20. uri posvet z naslovom »Zone franche urbane«. Sodelovali bodo evropska parlamentarka Isabella De Monte, deželni odbornik Francesco Peroni, predsednik trgovinske zbornice Gianluca Madriz, podpredsednik Confindustria FJK Diego Bravar ter predstavniki demokratske stranke Antonella Grim, Marco Rossi in Bruno Crocetti. Povezovala bo senatorka Laura Fasiolo.

V ROMANSU: »MAGIČNI POLETNI VEČERI« bodo potekali 24., 26. in 27. julija v hiši Candussi - Pasiani na Trgu Garibaldi 11. V petek, 24. julija, ob 21. uri bo koncert skupine Radio Zastava iz Gorice; v nedeljo, 26. julija, ob 21. uri bo komedija v furlanščini »Telescussons - Notiziari comic satiric dal Friul e dal mont...«, v priredbi skupine Scussussons scussus iz Romansa; v ponedeljek, 27. julija, ob 21. uri se bo igralec Alessio Colautti poklonil spominu

nepozabnega tržaškega kabaretista Angela Cecchelina. Prireja kulturni krožek Mario Fain iz Romans v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

»BLUE NOTE FESTIVAL - JAZZ ART BLUES« bo potekal v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici 17. in 18. julija. Danes, 17. julija, ob 20. uri glasba in besede Marca Anzovina in ob 21.30 jazz večer z Rachel Gould Quartet. V soboto, 18. julija, ob 20. uri potujoči festival poezije in glasbe »Acque di Acqua« in ob 21.30 rock-blues nastop Layle Zoe; vstop prost. Ob slabem vremenu bo prireditev v Kulturnem domu v Gorici.

POLETNE PRIREDITVE V TRŽIČU: pod pokritim šotorom v Ul. S. Ambrogio bodo danes, 17. julija, ob 18.30 brezplačni treningi borilnih veščin, ki jih ponuja Mma Friuli Fight team (ponovitve 24. in 31. julija ter 7. avgusta) in ob 20.45 koncert kitaristov Denisa Basona in Paola Dal Sacca z naslovom »Flamenco Sketches«.

V GORICI: v gledališču Verdi bo v soboto, 18. julija, ob 20.30 koncert ob 100-letnici bitke na Podgori, današnji Kalvariji. Nastopil bo 3. regiment karabinjerjev Lombardia iz Milana; vstop prost z vabili, ki se jih lahko dvigne na pokrajinskem poveljstvu karabinjerjev na Korzu Verdi 17 do petka, 17. julija, med 8. in 20. uro ali pri blagajni gledališča Verdi v Ul. Garibaldi 2A 16. in 17. julija med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro. Spominska slovesnost se bo nadaljevala v nedeljo, 19. julija, od 10.45 dalje v kasarni na Tržaški ul. 46, kjer bodo odprli razstavo z naslovom »I Carabinieri a Gorizia 1915-2015«, ki bo na ogled do 24. julija 10.00-13.00, 16.00-19.00.

VELIKI BAZAR V PARKU bo v soboto, 18. julija, med 18. in 22. uro v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici. Brez denarja bo potekala izmenjava predmetov, idej, čustev, talentov, časa; vstop prost, informacije po tel. 338-7188910 (Simona).

KULTURNO SREDIŠČE INCONTRO-SREČANJE v župnijski dvorani v Podturnu v Gorici prireja niz filmskih projekcij na temo vojne za mir: 23. julija ob 20.30 »Torneranno i prati« Ermanno Olmi; vstop prost.

TOMBOLA V DOBERDOBU: društvo Dob prireja v soboto, 25. julija, po tekmi Merkeduči - Grediščani (ki se bo odigrala ob 21. uri) tombolo na nogometnem igrišču. Tombola znaša 1000 evrov, činkvin pa 500 evrov. Prodaja listkov tombole poteka v vseh vaških trgovinah in gostilnah.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane in prijatelje v ponedeljek, 27. julija, ob 18. uri na predavanje zdravnice Irene Tavčar o srčnih boleznih, ki bo v Tumovi dvorani v KB Centru, Korzo Verdi 51, v Gorici.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Andrea Fabroni iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče; 11.00, Giulia Sereni vd. Gomisech iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTANDREŽU: 12.30, Nerina Nanut vd. Morel iz goriške splošne bolnišnice cerkev in na pokopališče.

DANES V MOŠU: 10.00, Ines Šfilič vd. Pelesson (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Francesco Munari, blagoslov v bolnišnici, sledila bo upepelitev.

17.7.2014

17.7.2015

Predragega

Paola Uršiča

se s hvaležnostjo vedno spominjajo

žena Adrijana in otroci

ZALOŽNIŠTVO - Ogroženo tudi izhajanje Novega glasa

Zadruga Goriška Mohorjeva opozarja na finančne težave

Prva stran zadnje številke Novega glasa, ki se sooča s finančnimi težavami

GORICA - Občni zbor Zadruga Goriška Mohorjeva in upravni odbor le-te v sporočilu za javnost ugotavljata, da je redno poslovanje zadruga za leto 2015 močno ogroženo, saj se je do danes ugotovljeni skupni seštevek javnih prispevkov, ki omogočajo redno izhajanje tednika Novi glas, knjig založbe Goriška Mohorjeva družba in revije Pastirček, ponovno znižal in tokrat za dobrih 43.000 €. Upravni odbor opozarja, da v primerjavi z zneskom, ki ga je zadruga prejela v letu 2011, so se javni prispevki znižali za kar 90.000 €.

Upravni odbor, ki je že v finančnem letu 2014 opravil korenito revizijo stroškov, ugotavlja, da je tako stanje strukturno nevzdržno, kar pomeni, da je v kratkoročni perspektivi redno izhajanje tednika Novi glas, knjig založbe Goriška Mohorjeva družba in revije Pastirček ogroženo.

»Ker dodatna racionalizacija stroškov ni več možna, prenehanje izhajanja tednika, ki jamči medijsko plural-

nost v zamejskem prostoru, in z njim zaprtje najstarejše slovenske knjižne založbe v Italiji ter najbolj razširjene slovenske otroške revije v zamejstvu ni sprejemljiva varianta, odbor zadruga apelira, da se pristojne institucije, predvsem pa Republika Slovenija in Dežela FJK, odzovejo na krizno stanje in omogočijo zadrugi, da nemoteno naprej opravlja svoje poslanstvo, kot sta to Republika Slovenija in Dežela FJK že omogočili drugim primarnim subjektom in pobudam slovenske narodne skupnosti v FJK,«, je v sporočilu zapisal še odbor Zadruga Goriška Mohorjeva.

Ni izključeno, da se bo s tem problemom (morda že na današnji seji) ukvarjala deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino. V torek se je komisija ukvarjala z novim sistemom izplačevanja prispevkov t.i. manjšim društvom in organizacijam, danes naj bi o tem vprašanju razpravljala s predstavniki krovnih kulturnih zvez.

JEZIK NA OBROBJU

Pri glagolih nam povzročajo še vedno največ težav in dvomov izbira dovršnikov in nedovršnikov, poleg njih pravilna vezljivost - odločitev za ustrezeni predlog. Manj je napačno rabljenih prislovov, med njimi ima najbolj zapleteno rabo prislov mere - zelo, ker sam nima točno določenega pomena.

Zaman iščemo zanj en sam primeren izraz v italijanskem jeziku. Šlenc nam pove, da imamo za zelo več italijanskih izrazov: molto, assai, tanto in oltremodo; lahko pa ga izrazimo tudi s predponami arc-, extra-, stra-, ultra-, vendar nas nobeden popolnoma ne prepriča, čeprav so uporabni pri prevajanju.

SSKJ nam pojasni, da izraža prislov zelo veliko mero dejanja ali stanja, npr.: zelo se boji, zelo se je potrudil, rana zelo krvavi, sonce zelo pripeka. Ni še dolgo, kar so namesto zelo uporabljali jak, -a, -o. Zapisan je še v povojni Kacinovi slovenski slovnici za Italijane, pa tudi v drugih priročnikih za tujce, danes je zastarel.

Zdi se mi, da je vsak tujec pa tudi Slovenec v zadregi, ko si skuša pojasniti, kaj pravzaprav pomeni »velika mera stanja«? Pri katerih glagolih smem zelo uporabljati? Pri vseh? Ali lahko rečem zelo pišem, zelo pričakujem. Slovenca bo že jezikovni čut opozoril, da mi zelo v teh zvezah ne pove ničesar.

Podobno čutim, ko v našem dnevniku že na prvi strani preberem: »Rusija zelo računa na Italijo in Renzija«, na 11. strani pa podobno: »Putin zelo računa na pomoč Italije«.

Če bi poročevalec želel, da bi ga bralci takoj razumeli, bi moral zapisati: »Rusija računa na veliko pomoč Italije«. Pomoč je namreč lahko velika ali majhna, medtem ko nihče ne more ne zelo računati, pa tudi ne zelo pričakovati, kar bi lahko zapisali namesto računati na kaj.

Pred katerimi glagoli je torej uporaben in ustrezen prislov zelo? Odgovor bomo zamenjali po slovnicih in priročnikih, raba prislova zelo je namreč ustrežna ali pa ni; odvisna je od sporočilnosti posameznega glagola. Lahko rečem: zelo ljubim, s čimer povem, da je moja ljubezen zelo velika, ne morem pa reči zelo računam, ker računanje ne more biti ne veliko ne majhno, pojasni mi samo dejavnost, ki jo opravljam, t.j. računanje.

Večkrat lahko namesto zelo uporabim močno, npr.: močno mu bije srce, močno je stisnil roko, močno dežuje, kar prav tako kot zelo, izraža visoko stopnjo storjenega.

Ob zelo ali močno je še dolga vrsta drugih prislovov, s katerimi povem isto nekoliko drugače. Namesto neustreznega zelo pričakujem, lahko zapišem nestrpno, željno, težko, napeto pričakujem. Za pravilno rabo prislova zelo ni pravil. Naučiti se moramo skupaj z glagolom tudi vse potrebne in mogoče zveze, s pridevniki in prislovi.

Nobenih težav pa nam ne dela povezava prislovov s pridevniki. Izbiram jih lahko po mili volji, npr. zelo priden, zelo uslužen, zelo hiter, zelo darežljiv itn. V povezavi prislova mere (zelo) z drugimi prislovi pa je že potrebna večja previdnost. Pravilno je zelo zgodaj, zelo pozno, zelo razburljivo, zelo koristno, nemogoče pa zelo leže, zelo mrtvo, zelo ročno itn.

Lejla Rehar Sancin

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

IN MEMORIAM V Dutovljah spomin na Jadrana Sterleta

DUTOVLJE - Na Bunčeto-vi domačiji v Dutovljah se bo drevi ob 20. uri odvijal večer, posvečen spominu na režiserja, filozofa, novinarja, scenarista, prevajalca in dolgoletnega sodelavca RTV Slovenija Jadrana Sterleta. Pogovorni večer, ki bo prav na prvo obletnico njegove pretrane smrti, se bo začel s krajšim kolažem filmov, ki jih je soustvaril Sterle in ki govorijo o matičnem Krasu in njegovih ljudeh.

Po filmu bodo njegovi življenjski kraški sopotniki spregovorili o Jadranu Sterletu, o njegovih neuresničenih načrtih in se ga spominili kot ohranjalca in zapisovalca skupne narodove zgodovine na njemu svojstven način. Spominski večer bo vodil Bogdan Macarol. Pokojni Sterle, ki je bil po rodu s Krasa, je med drugim posnel tudi televizijski dokumentarec o zgodovini kriških in nabrežinskih ribičev. (OK)

Kreslin in Mali Bogovi jutri zvečer v Izoli

IZOLA - Na Lonki v Izoli bo jutri koncert slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina ob spremljavi skupine Mali Bogovi, v kateri igra tudi zamejec Iztok Cergel. Začetek ob 21. uri, vstopnine ni.

PISMA UREDNIŠTVU

O Stanku Vuku

Dragi Primorski dnevnik!

Tvoj prostor se mi zdi predragocen, da bi ga trtili s skrivnico. Prijateljema Jolki Milič in Borisu Mlakarju sem za spodbudo sicer hvaležen. A če se doslej še nisem vnovič oglašil v zvezi s trojnim umorom v ul. Rossetti (in poldrugi mesec pozneje usmrtitvijo Joška Schiffo po nalogu Zdenka Zvadlaja), je to zato, ker me poklicna dolžnost zadržuje daleč od domačih tal in arhivov pa tudi od dobršnega dela relevantne literature. Naj se zato - ob svetovnem spletu! - toplo zahvalim še nekaterim dopisniškim sodelavkam in sodelavcem, ki so mi pomagali do nekaterih nedokončnih izsledkov.

Dokumentacija, ki jo je dr. Mlakar izsledil v Rimu, je kajpak dragocena. Razodeva dvojce:

1. Potrjuje, kar je vedel že pisec gesla o Stanku Vuku v Primorskem Slovenskem Biografskem Leksikonu, ko je zapisal: "Jan. 1944 so ga iz Fossana preseliliv Alessandria, že febr. pa mu je nemška oblast kazni izničila in ga poslala v Trst". K znanemu pristavlja pomembno nadrobnoto, da naj bi povelje za izpustitev in nepotitve v Trst prišlo s samega vrha nacistične oblasti v Operationszone Adriatisches Kuestenland. Kdor je bral Pahorjevo Zatemnitev, tudi ve, kako je vest o moževi izpustitvi Danico pretresla in vznemirila. Nemški okupator in njegovi slovenski sodelavci so očitno imeli z Vukom svoj načrt in račun. Varnostnih organov OF tovrstne "izpustitve" kajpak niso mogle preslepiti. Naloga politikov OF - v danem primeru Jožeta Vilfana - pa je bila poskrbeti, da bi tovrstnim manevrom prekrižale račun in jih zasakali v svoj prid. Mimogrede: Vrtojbec Joško Schiff je z Vukom delil jetniško usodo v Fossanu, bil prav tako kot on predčasno izpuščen iz zapore, nato pa vrinjen v Varnostno ob-

veščevalno službo OF. Usodnega 10. marca 1944 je po Zavadlavovem zatrtjevanju obiskal Vuka v ul. Rossetti. 25. aprila 1944 ga je doletela partizanska smrtna kazen.

2. Zaseženi letak, ki ga je dr. Mlakar odkril v rimskem arhivu pravi o tem, da partizanska stran tedaj ni (več? - odkleje ne?) štela dr. Draga Zajca za sodelavca. Še več, očitala mu je "znano" (!) dvojno igro, hkrati pa puščala v nemar nadrobnotosti o vpletenih straneh.

Dodatni dokument, ki bi ga bil dr. Mlakar lahko v Rimu izbrskal, pa je strogo zaupni tipkani bilten o varnostno-obveščevalskih razmerah in podatkih na ozemlju marionetne RSI (Repubblica Sociale Italiana), ki so ga Mussolini in peščica njegovih najozlogovitejših sodelavcev v Saloju prejeli vsak dan na pisalo mizo. Sestavljalo ga je poveljstvo G.N.R. (Guardia Nazionale Repubblicana) s sedežem v Brescii. Mimogrede: G.N.R. ni, kot v svojem prispevku trdi dr. Mlakar, "salojska vojska", pač pa posebno varnostno-obveščevalno-policijsko telo, ki je nastalo iz spojitve policije in karabinerjev in je delovalo od 23.09. 1943 do 25.04.1945. Deveti dan po krvavem dogodku v ul. Rossetti je omenjeni bilten pod rubriko RAZNO zabeležil:

Notiziario della Guardia Nazionale Repubblicana del 19-03-1944

V A R I E
Trieste

Il 10 corrente, alle ore 20.55, ignoti uccisero, in un appartamento di via Rossetti, il dott. VOUK (sic!) Stanislao, la consorte e il dott. Drago ZAIC (sic!)

Il VOUK, nel 1941, venne condannato dal Tribunale Speciale per la Difesa dello Stato, a 15 anni di reclusione, nel noto processo a carico dei terroristi slavi. Venne liberato a richiesta del comando germanico e non è, pertanto, da escludersi che l'assassinio sia stato commesso dagli stessi comunisti slavi, i qua-

li avrebbero sospettato il VOUK di tradimento.

Pozneje se bilten, kot kaže, ni več vračal k primeru in ni mi znano, da bi si ga bila tedanja sodna oblast štela v poklicno preiskovalno dolžnost. Tudi to velja upoštevati.

Ker se mi zdi, da prijatelj Mlakar soglašajo s pobudo, ki sem jo izrekel v svojem prejšnjem pismu uredništvu, da bi kazalo objaviti vsaj dokumentacijo o primeru Schiff, ki jo v svojem delu Kdor ni z nami je proti nam navaja dr. Bojan Godeša, bi se mu v tem smislu toplo priporočil; od njegovega urada do državnega arhiva v Ljubljani menda ni daleč.

Ko že nagovarjam dr. Mlakarja, bi rad nazadnje še izkoristil priložnost, da tudi bralce Primorskega dnevnika seznanim s pismom uredništvu, ki mi ga tednik Mladina še ni objavil. Nanaša se na željo, ki jo je prijatelj Mlakar izrazil, da bi se raziskovalci potrudili do še katerega dokumenta v zvezi z vlogo škofa Rožmana pri slovenski kolaboraciji z okupatorsko oblastjo. Glasi se:

Na straneh Mladine se je razvila za moj občutek tu pa tam rahlo pregreta razprava o vlogi ljubljanske škofije pri nastvkih domače kolaboracije z zasedbenimi oblastmi. Dr. Boris Mlakar je pri tem potožil, da pogreša novih dokumentov, ki naj bi obris te vloge izostrili. Zato mogoče ni odveč, če k razpravi doprinesem dokumentarni drobec, ki ga vsaj v tem pogledu slovensko zgodovinske, kolikor vem, še ni pritegnilo pod drobnogled.

Gre za sicer že objavljene odlomke (glej članek tržaškega zgodovinarja Tomaža Simčiča "Ugo Ubaldi di Piandimeleto /1885-1968/ e gli sloveni della Venezia Giulia nel periodo tra le due guerre", Studi montefeltrani 32, 2010) i\017C osebnih zapisov italijanskega vrhunskega obveščevalca Uga Ubaldija, neposrednega zaupnika rimskega vrha

politične policije, čigar tipalke so segale v samo osrčje vatikanske diplomacije. Bil je tudi osebni prijatelj goriškega odvetnika Janka Kralja in rimski zaupnik njegovega katoliško-integralističnega, Ščeku in Besednjaku sovražnega tabora.

4.5.1941, slab mesec po vojaški zasedbi t. im. Ljubljanske pokrajine a še pred njeno aneksijo Kraljevini Italiji, si je Ubaldi pribelježil, da je v Vatikanu zavladalo "globoko zadoščenje nad zaokrožitvijo naših vzhodnih meja."

14.12.1941 je zaznal, da "nekateri ljubljanski razumniki pripisujejo slovenski odpor do italijanske zasedbe 'slabemu ravnanju z našimi brati v Istri'", da pa sicer "rajski vidijo nadoblast Italijanov kot pa Nemcev in Srbov".

28.1.1942 pa je Ubaldi i\017C virov pri Sv. Sedežu zvedel:

"Na vabila, ki jih je Vatikan naslovil na ljubljansko duhovščino, naj Slovence nagovarja k sodelovanju z italijanskimi oblastmi, naj bi tamkajšnja duhovščina odvrnila s sledečim sporočilom: To smo storili in to počnemo, toda podtalno komunistično sodišče izreka smrtno obsodbo zoper osebe, ki so sodelovale z Italijani, in te obsodbe izvršuje, kot se je že 22 krat primerilo, ne da bi italijanske oblasti storilcev odkrile. Kako naj na ta način sodelovanje sploh nudimo? - naj bi svoj odgovor sklenil ljubljanski škof."

Interpretacijo dokumenta in njene zaključke prepuščam kajpak poklicnim zgodovinarjem.

Ravel Kodrič

KOLESARSTVO - Tour de France

Britanec Froome zdržal vse napade, etapo pa je osvojil Joaquin Rodriguez

TOULOUSE - Ena najtežjih etap na letošnji dirki po Franciji, nekateri so jo ocenili kot kraljevsko, ni prinesla večjih sprememb v skupnem seštevku. Že na prvem od štirih kategoriziranih pirenjskih vzponov je ušlo 22 kolesarjev (imeli so že 13 minut prednosti), med katerimi je bil tudi kasnejši zmagovalec etape El Purito, kot kličejo 36-letnega kolesarja Katjuše Joaquina Rodrigueza. Čeprav Španec ni bil prvi, ki je v ubožni skupini napadel - dolgo časa je najbolje kazalo svetovnemu prvaku Poljaku Michalu Kwiatkowskiemu, pa je imel Rodriguez na zadnjem, 15,8 kilometra dolgem vzponu, v močnem naliivu, ki je ohladil izjemno vroče ozračje (temperatura se je povzpela do 38 stopinj, na koncu pa padla na 12 stopinj), daleč največ moči in je prevzel tudi vodstvo v razvrstitvi za pikčasto majico najboljšega na gorskih ciljih.

V ozadju boja za etapno zmago so potekali napadi na vodilnega v skupnem seštevku Frooma. Poizkušal je Vincenzo Nibali, ki se je po etapi spet vrnil med najboljšo deseterico, poizkušal je Alberto Contador, aktivni so bili tudi mošteni kolegi Naira Quintane, Alejandro Valverde je poizkušal dvakrat, četrti v skupnem seštevku je pridobil sekundo, a Frooma in njegove ekipe Sky niso zloмили. Britanec je v cilj prišel kot deseti z zaostankom šestih minut in 47 sekund, kar mu je zadostovalo za zanesljivo ubranitev rumene majice.

Vrstni red 12. etape: 1. Joaquim Rodriguez (Špa/Katjuša) 5:40:14; 2. Jakob Fuglsang (Dan/Astana) + 1:12; 3. Romain Bardet (Fra/AG2R La Mondiale) 1:49; 4. Gorka Izagirre (Špa/Movistar) 4:34; 5. Louis Meintjes (Jar/MTN - Qhubeka) 4:38; 6. Jan Barta (Češ/Bora-Argon) 5:47; 7. Romain Sicard (Fra/Europcar) 6:03; 8. Mikael Cherel (Fra/AG2R La Mondiale) 6:28; 9. Alejandro Valverde (Špa/Movistar) 6:46; 10. Christopher Froome (VBr/Sky) 6:47 ...; 114. Kristijan Koren (Slo/Cannondale-Garmin) 33:34

Skupno: 1. Christopher Froome (VBr) 46:50:32; 2. Tejay Van Garderen (ZDA) + 2:52; 3. Nairo Quintana (Kol) 3:09; 4. Alejandro Valverde (Špa) 3:58; 5. Geraint Thomas (VBr) 4:03; 6. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 4:04; 7. Robert Gesink (Niz/LottoNL-Jumbo) 5:32; 8. Tony Gallopin (Fra/Lotto Soudal) 7:32; 9. Vincenzo Nibali (Ita/Astana) 7:47; 10. Bauke Mollema (Niz/Trek Factory Racing) 8:02 ...; 72. Kristijan Koren (Slo/Cannondale-Garmin) 1.19:25.

KOŠARKA

Goričanka Erika Bric bo »azzurra«

Goriška košarkarica Ardite Erika Bric (letnik 2001), sicer dijakinja nižje srednje šole Ivana Trinka, je bila poklicana v državno reprezentanco do 14 let, ki se bo od 2. do 11. avgusta v Caorlah pripravljala za nastop na turnirju Bam, ki bo od 12. do 17. avgusta v Sloveniji.

EURO U20 - Današnji četrtfinalni spored moškega EP do 20 let v Lignanu: 14.15 Francija - Češka, 16.30 Španija - Belgija; 18.45 Turčija - Latvija, 21.00 Srbija - Litva

Joaquin Rodriguez

ANSA

Arturo Vidal odhaja na Bavarsko

TURIN - Arturo Vidal bo za 40 milijonov evrov zapustil Juventus in se preselil k munčenškemu Bayernu (petletna pogodba), je novica, ki je obkrožila nogometni svet v Evropi, v zameno pa si turinski klub prizadeva, da bi bavarskemu klubu iztrgal nemškega reprezentanta Maria Goetzeja. Na zbor Juventusa v Turinu se je predstavil tudi Mandžukić, nekdanji napadalec Bayerja na madridskega Atletica.

Italijanski odbojkarji boljši od Srbije

RIO DE JANEIRO - V prvi tekmi finala svetovne odbojcarske lige je Italija s 3:2 premagala Srbijo. »To je moja najlpša zmaga,« je povedal selektor Mauro Berruto, ki je tik pred začetkom finala iz reprezentance izločil štiri nedisciplinirane igralce.

NOGOMET - »Dvoboj leta« proti Hajduku

Bonifika pokala po šivih Koper podredil Splitčane

Medtem ko so včeraj popoldne tržaške ulice klavarno samevale v pričakovanju bolj prijetnih, nekoliko hladnejših večernih ur, je Koper - lučaj čez miljske hribe - nogometno utripal že ves dan. Navijači Triestine tega ne bodo nikoli priznali, toda prav gotovo zavidajo koprskim »tifozom«, ki so včeraj navijali za svoje kanarčke na prvi tekmi 2. predkroga evropske lige proti nekoč slavnemu splitskemu Hajduku. Tržaška ekipa lahko o evropskem pokalu sanja. Že D-liga je (za zdaj) prehud zalogaj, čeprav šteje mesto skoraj 200 tisoč prebivalcev. Koper jih šteje slabih 25 tisoč. Kratkoročne rešitve ni. Pristaši tržaškega svobodnega ozemlja se ne strinjajo. Imajo rešitev: ko bi obstajalo STO, bi tudi Trst (kot Gibraltar in San Marino) imela svojega predstavnika v »evropi«. Letos bi Triestina igrala v predkrogu lige prvakov, Kras pa v evropskem pokalu. Poletni fantanogomet. In fantageopolitika.

Kljub 33 stopinjam Celzija (na koprski Bonifiki so igrali ob 19.00) je Bonifika včeraj pokala po šivih. Razprodana ni bila le zaradi (pre)strogih pravil evropske nogometne zveze, ki je prepovedala namestitve splitskih navijačev na montažnih tribunah. Če bi koprski stadion imel kapaciteto pet ali deset tisoč gledalcev, bi prav tako prodali vse vstopnice. Hajduk ima namreč veliko navijačev po celi Istri, pa tudi v Sloveniji. Številni »torcidaši« so se namreč med seboj pogovarjali v slovenščini. Naj dodamo, da sta trebenska nogometna navdušenca ostala brez

vstopnice in da sta si tekmo ogledala v bližnjem baru. Koprsko središče je bilo sicer včeraj off-limit. Policija je bila v popolni bojni opremi. Na srečo izgredev ni bilo.

Že po petih minutah je bilo jasno, kdo je zmagal dvoboj na tribuni. Gostje. »Torcida« je obmolknila v 7. minuti, ko je Denis Halilović s strelom z glavo premagal gostujočega vratarja. Koprski navijači so znoreli. V 18. minuti že 2:0. Znova z glavo in znova po podaji s kota. Tokrat Rahmanović. Hladna prha je sledila okrog polovice polčasa, ko so gostje uspeli zmanjšati zaostanek. Rahmanović je v 36. minuti poskrbel za tretji gol. Vsa Bonifika se je dvignila na noge. Zanimivo je, da je po голу sodnik dosodil minuto pavze (tudi v drugem polčasu). Po Ufinem pravilniku to lahko stori, ker je bilo včeraj na Bonifiki več kot 32 stopinj Celzija. Drugi polčas je bil manj intenziven. Škoda le, da je Hajduk zadel v 90. minuti. Te-

ODBOJKA - Tudi dogovor med društvoma

»Zelena luč« za Terpina v ACH Volley

Zdaj že ni nobenega dvoma več, da bo Jernej Terpin v prihodnji sezoni branil barve ljubljanskega poklicnega kluba ACH Volley. Ljubljancani so perspektivnega Števerjanca v svoje vrste povabili že konec maja, potem ko je uspešno prestopil iz kluba v Ljubljani, konec junija je Terpin z odliko opravil maturo na znanstvenem liceju Simona Gregorčiča in se v Ljubljani vpisal na Fakulteto za fiziko, v torek zvečer pa je ACH Volley dogovor za enoletno posojilo dosegel še z Jernejevim klubom SZ Olympia. »Spet se bomo sestali prihodnje leto, a interes ACH-ja je, da bi Jernej tam ostal dlje,« je povedal športni vodja SZ Olympia Andrej Vogrič.

»Okvirni program mi je že na preizkusnem treningu orisal trener Bogdan Kotnik. ACH Volley bo v novi sezoni dejava na treh frontah, v domači ligi, v srednje evropski in v ligi prvakov. Skupno znaša to 60 uradnih nastopov, tako da bo za vse dovolj priložnosti, da se izkažemo. Moj cilj je, da si zagotovim mesto v začetni postavi v državni ligi, skrita želja pa je, da bi igral tudi na mednarodni ravni, čeprav se zavedam, da bi bil - denimo - v ligi prvakov uspeh že, če bi stopil na igrišče,« je povedal Terpin, ki ima sicer visoke cilje, saj dodaja: »ACH Volley ni cilj, ampak kvečjemu odskočna deska.«

V Ljubljani bo Terpin imel osem treningov na teden, se pravi, da bo trikrat na teden imel po dva treninga na dan. »To bo zame največja sprememba. ACH je moštvo z največjim številom treningov v Sloveniji, neprimerno večjim številom treningov, kot v B2 ali B1 ligi pri nas in kot ga v Italiji imajo celo mnogi klubi iz A2-lige. Toliko na primer v Italiji trenira Modena. Pričakujem zato, da bom še napredoval, če zaradi drugega ne zaradi količine vad-

be,« je še povedal Terpin. Z ljubljanskim klubom bo podpisal enoletno pogodbo, ne želi namreč imeti preveč vezanih rok, posebno še, če se bo pokazalo, da mu študij fizike ne bi ustrežal ali pa če se v klubu ne bi znašel. ACH Volley mu je bilo pripravljeno dati na razpolago tudi stanovanje, vendar pravi, da bo raje živel skupaj s sošolci, kaže pa, da bo dobil avtomobil.

ACH Volley je dvanajstkratni slovenski prvak in stalni član lige prvakov. V njej bo nastopal tudi v novi sezoni, vključen pa je bil v skupino F, v kateri so še italijanska Modena Volley, poljski Lotos Trefl Gdansk in srbski klubom Vojvodina NS Seme iz Novega Sada. Priprave na novo sezono se bodo začela 10. avgusta. Terpin pa se bo soigralcem pridružil z enim tednom zamika. V Ljubljani bo registriran kot tujec, zato bo lahko uradno prvič nastopil šele po 15. oktobru, ko se bo domača liga že začela.

Terpin ni prvi naš odbojkar v ljubljanskem moštvu. Zanj je pred leti že igral nekdanji odbojkar OK Val Aljoša Orel, tam pa je bil kondicijski trener tudi prof. Marko Kalc.

A. Koren

žak gol, ki bo še kako pomemben za povratno tekmo (končni izid 3:2). Pri domačih rumeno-modrih je solidno odigral Škofjot Domen Črnogoj, ki ima sorodnike na tržaškem koncu (točneje v Škofljah, njegova druga bratranca sta brata Martin in Stefan Turk, režiser in likovnik).

Replika bo v četrtek (ob 19.00) na splitskem Poljudu, kjer so hrvaški navijači, na tekmi med Hrvaško in Italijo, na travnatih površini zarisali kljukasti križ. Zanimivo je, da bo ravno tisti dan UEFA odločala o kazni proti hrvaški izbrani vrsti. Žalostno poglavje za klub, ki ima za seboj slavno antifašistično zgodovino. Leta 1944, med italijansko okupacijo, so se nogometaši splitskega Hajduka odpovedali italijanski A-ligi. Tekme so igrali na bližnjem otoku Visu, ki je bilo osvobodeno partizansko ozemlje. Leta 1944 pa so v Bariju odigrali tekmo proti selekciji britanske vojske. »Hajduci« so bili vedno v pravem pomenu besede uporniki (dobesedni prevod bi sicer bil roparji). Takoj po vojni so v Jugoslaviji zavrnili status vojaškega kluba. V novi hrvaški državi pa so bili trn v peti Tudjmanovemu Dinamu. Dalmatinci so torej zelo podobni nam Primorcem.

Jan Grgič

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Gli italiani hanno sempre ragione **23.40** Le vie dell'amicizia

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.15** Nad.: Il tocco di un angelo **7.00** Serija: Le sorelle McLeod **8.25** Serija: Il nostro amico Charly **9.55** 13.30 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.50, 18.15, 20.30, 23.35 Dnevnik in vreme **14.05** Film: Ogni casa ha i suoi segreti (triler) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: I nostri cari vicini **21.05** LOL **21.15** Serija: Body of Proof

RAI3

6.30 Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.10** Film: Ercole e la regina Lidia (pust.) **10.50** Disney Classic Cartoons **11.55** 14.00, 18.55, 23.20 Dnevnik in vreme **12.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** Rubrike **15.20** Kolesarstvo: Tour de France 2015, 13. etapa **17.15** Tour Replay **18.00** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.10** Serija: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Una mamma imperfetta **20.40** Nad.: Un posto al sole **21.15** La grande storia **0.00** Radici – L'altra faccia dell'immigrazione

RAI4

12.30 Once Upon a Time **13.15** 19.10 Rai Player **13.20** Kyle XY **14.20** The Collector **15.05** Robin Hood **15.50** The Lost World **16.45** Warehouse 13 **17.30** Novice **17.35** Film: La rivincita delle bionde (kom.) **20.05** Star Trek: Next Generation

21.10 Film: All Cheerleaders Die (horor)
22.45 Film: Ringu 2 (horor)

RAIS

13.50 La Terra vista dal cielo **14.55** Isole selvagge **15.55** I buongustai dell'arte **17.00** I predatori dell'arte perduta **17.50** Novice **17.55** 20.45 Memo – Teatro l'agente culturale **18.25** This is Opera **19.15** Kerouac, Cassidy and Me **20.30** Rai Player **21.15** TuttoDante **22.40** Dok. film: Ho fatto una barca di soldi **23.35** Ghiaccio bollente **23.40** Dok.: Get Up, Stand Up – Fight the Power

RAI MOVIE

13.25 18.15 Rai Player **13.35** Film: L'amore ai tempi del colera (dram., '07) **15.55** Film: L'uomo della pioggia (dram., '97, i. M. Damon) **18.10** Novice **18.25** Film: Fantozzi subisce ancora (kom., lt., '83) **19.55** Film: La fisica dell'acqua (dram., lt., '10)

21.15 Film: The Burma Conspiracy – Largo Winch (triler, Fr., '11, i. S. Stone) **23.10** Film: La cruna dell'ago (spio., '81)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **11.55** 19.30 Nad.: Terra Nostra **12.40** 19.20 Rai Player **12.50** Le cinque giornate di Milano **13.45** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **14.15** 23.05 Nad.: Brothers and Sisters **15.00** Anica – Appuntamento al cinema **15.05** Nad.: Il mastino **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Ho sposato uno sbirro

21.20 Film: Qualcuno da amare (dram.)

RETE4

6.40 Serija: Magnum, P.I. **7.40** Nad.: Kojak **9.15** Nad.: Bandolera **9.45** Ricette all'italiana **10.30** 20.30 Dalla vostra parte **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.05** Film: MacArthur il generale ribelle (dram.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Fantozzi (kom., lt., '75) **23.50** Film: Quella sporca dozzina (voj., '67, i. L. Marvin)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Film: I segreti della lettera (dram.) **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.05** Nad.: Il segreto **16.15** Film: Il grande cuore di Lucky (dram.) **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Paperissima Sprint - Estate **21.10** Segreti e delitti

ITALIA1

6.40 Serija: The Middle **7.25** Risanke in otoške oddaje **9.10** Nad.: Smallville **11.10** Serija: Chuck **12.10** Giffoni Festival Carpe Diem **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad! **15.05** Nan.: Futurama **15.30** Nan.: Due uomini e mezzo **16.20** Nan.: Camera Caffè **16.30** Serija: Royal Pains **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Serija: The Night Shift

IRIS

13.00 Film: I cammelli (kom.) **15.15** Film: Totò, Peppino e... la dolce vita (kom.) **17.10** Film: Missione sabbie roventi (pust.) **19.05** Giffoni Festival **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: L'anno del dragone (det., '85, i. J. Lone) **23.45** Ischia Global Festival

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Navarro **16.20** Serija: Ironside **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** In onda **21.10** Il meglio del Paese delle meraviglie **23.30** Special Guest

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Crossing Jordan **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Serija: Josephine, ange gardien

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Piccola grande Italia **12.30** Aktualno: Musa Tv

12.45 Italia economia e prometeo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **21.00** Voci in piazza

LAEFFE

11.20 18.50 Bourdain: Cucine segrete **13.05** Il cuoco vagabondo **15.10** Il re dello street food **16.15** Silvia, pepe quanto basta **16.50** Jamie: Menù in 15 minuti **19.50** Novice **20.00** Città nascoste **21.05** Film: The Women – Donne (kom.) **23.10** Nad.: Omicidi tra i fiordi

CIELO

12.15 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Case in vendita **18.15** Fratelli in affari **19.15** House of Gag **20.15** Duck Dynasty: buzzurri e bizzarri **21.10** Quattro matrimoni in Italia **23.15** Love, Jessica

DMAX

12.30 19.30 Banco dei pugni **13.20** 20.20 Recupero crediti **14.10** Quando meno te lo aspetti **15.05** Cacciatori di fantasmi **15.55** Matto da pescare **16.50** A mani nude della palude **17.45** Top Gear **18.35** Fuori di veranda **21.10** Alaska: pesca in alto mare **22.00** Airplane Repo: operazione recupero **22.55** Cacciatori di tornado **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

5.50 16.20, 22.45 Poletna scena **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **9.20** Kviz: Vem! **9.50** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.40** Slovenski pozdrav **11.55** Sam Sebastian: Šesti čut **12.15** 10 domačih **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.00 Otroški program: OP! **17.30** Nad.: Presneto štirinajsto **17.55** Novice **18.20** Nad.: Vrtičkarji **19.30** Slovenska kronika **20.00** Festival Vurberk 2015, 2. del **21.20** Na lepše **22.00** Odmevi **23.20** Polnočni klub

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.40** Moja soba **9.05** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **9.30** 19.10 Točka **10.15** Dobro jutro **11.45** Slovenci v Italiji **12.45** Dok. serija: Razkrivanje preteklosti **13.35** Umetni raj **14.15** Dok. film: Kolo – Pesem za Matijo Jamo **15.30** Kolesarstvo: dirka po Franciji, vključitev v prenos **17.40** Nan.: Začnimo znova **18.10** Zvezdana **18.40** Dok. odd.: Vse poti vodijo k vodi **20.00** Dok. serija: Koreja – nikoli več ena? **20.55** Nan.: Da, gospod premier **21.25** Nad.: Broadchurch

22.20 Film: Raztrgana zavesa (triler, '66, r. A. Hitchcock, i. P. Newman)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Film: Gospa je konformistka (muzikal) **16.05** 22.15 Castrocaro 2015 **16.35** Nautilus **17.05** Folkest 2013 **18.00** To bo moj poklic **18.25** Ljudske zgodbe s Krasa **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Potopisi **20.30** Predstava: Arriva la primavera **21.00** Koncert pod oljko **22.45** Jadranski Festival

POP TV

7.00 Risanke **8.35** 10.30, 11.40 Tv prodaja **8.50** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.45** Nad.: Grehi preteklosti **12.10** Enostavni obroki Rachel Allen **12.40** MasterChef Slovenija **14.00** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **15.05** Nad.: Dubrovniška zora **16.00** Nad.: Grehi preteklosti **17.00** 18.55, 23.25 Novice **21.00** Film: Mumija se vrača (pust., '01, i. B. Fraser) **23.20** Eurojackpot **0.00** Film: 007 – Od tarče do smrti (akc., '85)

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** 11.15 Pazi, kamera! **8.40** 12.20 Serija: Vzgoja za začetnike

VREDNO OGLEDA

Rai Petek, 17. julija
Rai movie, ob 15.55

L'uomo della pioggia

ZDA 1997
Režija: Francis Ford Coppola
Igrajo: Matt Damon, Danny De Vito, John Voight in Mickey Rourke

Rudy Baylor je mladi pravnik, ki si ob opravljenem univerzitetnem študiju nadeja, da bo posebej uspel pri svojem poklicu.

Po istoimenskem romanu Johna Grishama je Coppola posnel film, ki pripoveduje o »človeku dežja«, oziroma osebi, ki naj bi s svojim znanjem, izkušnostjo in iznajdljivostjo uspela dati izreden doprinos odvetniškemu teamu s katerim dela.

Čudovita priložnost se mu ponudi v trenutku, ko se nanj obrne zavarovalniška družba.

9.05 Risanke in otroške odd. **11.00** 12.05, 12.50 Tv prodaja **13.20** Film: Želim si te **15.30** Film: Policijska akademija 7 – Misija: Moskva (kom., '94) **17.10** Serija: Vohun v nemilosti **18.55** Serija: Mentalist **20.00** Film: Popolni umor (krim., '98, i. M. Douglas, i. G. Paltrow) **22.05** Film: Ljubiti in umreti (dram.) **23.40** Film: Frankenstein (horor, '94, i. R. De Niro)

PLANET TV

10.45 Nad.: Ljubezen in kazn **11.45** Tv prodaja **12.15** Film: Kosmato maščevanje (kom.) **14.00** Nad.: Sulejman Veličastni **16.00** Ellen **16.50** Nan.: Prijatelji **17.20** Bognedaj, da bi crknu televizor **18.20** Film: Nemoralna snubitev (dram.) **20.00** 22.15 Danes **20.30** Film: Princesa in žabec (anim.) **22.30** Nan.: Ujeti pod kupolo **23.20** Nan.: Ray Donovan

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10 Prva izmena: V studiu Patrizia Jurinčič in Romeo Grebenšek; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 To je narava; 12.10 Z vrta na mizo; 12.30 Pogovori o jeziku; 13.20 Zborovski utrip, sledi Music box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val: V studiu Valentina Sancin in Jernej Šček; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta knjiga: Antonia Arslan: Pristava Škrjančkov – 18. del, sledi Music box; 18.00 Kulturni dogodki, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Kronika; 6.00 Dobro jutro!; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.20 Jutranja zagonetka; 7.45 Primorske novice; 8.00, 17.30 Vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Blabla; 19.00 Dnevnik in kronika; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Ari Zona; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Secret Disco; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.05 Vremenska napoved; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 21.00 L'argomento; 11.35, 14.35, 19.00, 20.00, 21.30, 23.00 Glasba; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 22.00 Il cammino del Nord; 13.35 Ora musica; 14.00 Pairappà; 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state frschi; 18.00 Il suono nell'immagine; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekom

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

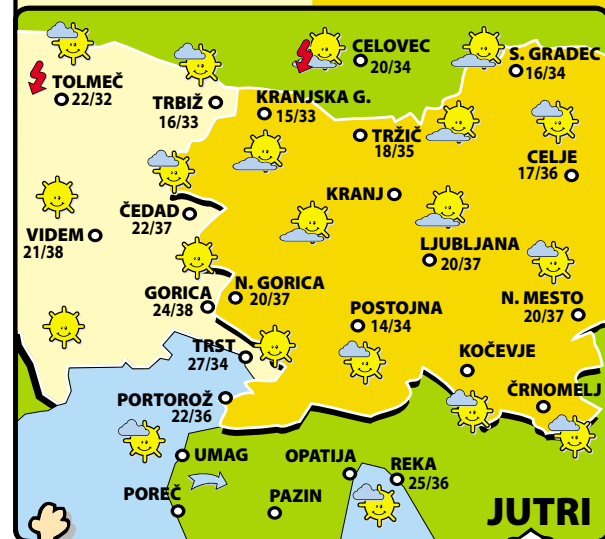
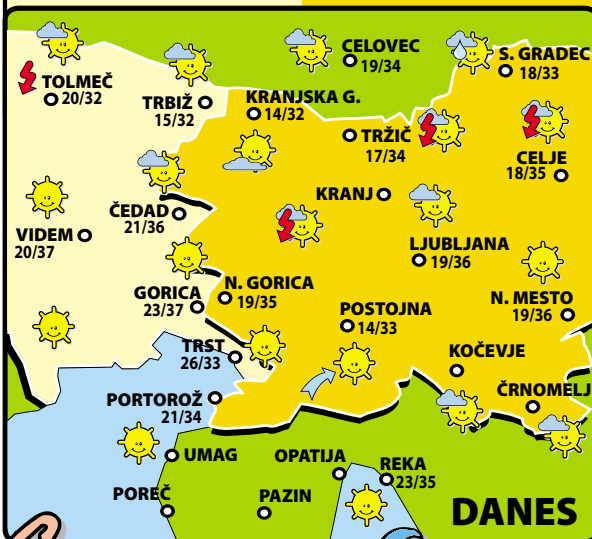
Nad večjim delom Evrope je šibko območje visokega zračnega tlaka. V višinah priteka k nam s šibkimi zahodnimi vetrovi tople in malo bolj vlažne zrak.

Danes bo jasno ali delno oblačno. Bo zelo vroče in soparno. Pihal bo rahel veter. Popoldne bodo v gorah možne krajevne nevihte.

Danes bo večinoma sončno. Popoldne ali zvečer bodo možne posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 14 do 20, najvišje dnevne od 32 do 37 stopinj C.

Jutri bo jasno ali delno oblačno. Bo zelo vroče, predvsem po nižinah, kjer se bo temperatura povzpela do 35 stopinj C. Predvsem ob morju in po nižinah bo soparno. Pihal bo šibak veter. V gorah bodo prisotne krajevne plohe.

Jutri bo povečini sončno in zelo vroče, predvsem na severu države bodo popoldne in zvečer še možne posamezne nevihte.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.32 in zatone ob 20.50
Dolžina dneva 15.18

LUNINE MENE
Luna vzide ob 7.01 in zatone ob 21.23

NA DANESNI DAN
2010 - Izjemno, ponekod rekordno toplo jutro. V Sevnem nad Litijo se živo srebro ni spustilo pod 23,2 °C, v Ljubljani je minimalna temperatura znašala 22,3 °C, v Preddvoru in Postojni 21,3 °C, na Lisci nad Sevnico (943 m) 20,8 °C in v Ratečah (864 m) 17,8 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.03 najnižje -59 cm, ob 11.17 najvišje 38 cm, ob 17.03 najnižje -17 cm, ob 22.37 najvišje 38 cm.
Jutri: ob 5.29 najnižje -56 cm, ob 11.46 najvišje 38 cm, ob 17.36 najnižje -16 cm, ob 23.02 najvišje 34 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 25,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 28
1000 m 24
1500 m 22
2000 m 18
2500 m 14
2864 m 11
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 9 in v gorah 10.

Nizozemka za prepoved kravjih zvoncev v Švici

ZÜRICH - V Švici v teh dneh nemalo pozornosti vzbuja nizozemska aktivistka za pravice živali, ki si želi doseči prepoved kravjih zvoncev. »Naš cilj je zakonska prepoved,« pravi Nancy Holten, ki že dolga leta živi v alpski deželi. Po njenih besedah so zvonci, ki jih okoli vratu nosijo krave, tako glasni, kot da bi ljudem ob ušesu držali pnevmatsko kladivo. Trikratna mati in veganka pozornost za svojo stvar išče z nastopi pred mediji in na družbenem omrežju Facebook s skupino Kravji zvonci ven. Doslej je na Facebooku zbrala okoli 2200 podpornikov. A na drugi strani si je nakopala približno osemkrat več nasprotnikov, ki so ustanovili svojo skupino z imenom Za kravje zvonce.

Milan prvi na svetu ponuja izposajo skuterjev

MILAN - Milan je postal prvo mesto na svetu, ki meščanom in turistom ponuja izposajo skuterjev po modelu delitve avtomobilov (car sharing), ko uporabnik na določenem mestu vozilo prevzame in ga na določeno mesto, kjer bo na voljo drugim, vrne. Pri tem so skuterji izvzeti iz plačila posebne prometne takse za vožnjo po središču Milana, parkirati pa jih je mogoče zastoj. Storitve, poimenovana Enjoy (Uživaj), je na voljo od srede. Temelji na 150 trikolesnih skuterjih Piaggio MP3, ki jih je mogoče najeti za 0,35 evra na minuto. V ceno je všteta tudi čelada, uporabnik se mora pred tem zgolj registrirati na spletni strani.

HRVAŠKA - Slovenski arhitekt Marjan Pipenbaher med projektanti

Most z obale na Pelješac

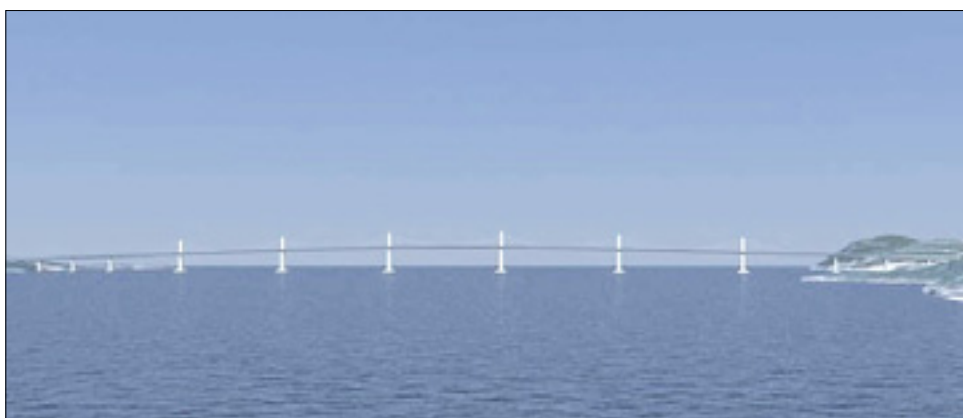
Razpis še letos, začetek del na pomlad - Most na dalmatinski polotok bo med petimi največjimi v Evropi

ZAGREB - Ko bo zgrajen, bo most na dalmatinski polotok Pelješac med petimi največjimi mostovi v Evropi ter eden najlepših na stari celin, je ocenil mariborski arhitekt Marjan Pipenbaher, ki je eden glavnih projektantov velikan-skega hrvaškega objekta. Po njegovih besedah bo življenjska doba bodočega mostu več kot 100 let.

Hrvaški minister za morje, promet in infrastrukturo Siniša Hajdaš Dončić je v sredo v Zagrebu potrdil, da bodo v zadnjem letošnjem trimesečju objavili razpis za gradnjo mostu na polotok Pelješac. Celoten projekt, skupaj s pristopnimi cestami, je vreden 2,8 milijarde kun (368,5 milijona evrov), minister pa pričakuje, da bo levji delež financirala EU.

Pipenbaher je eden najbolj priznanih evropskih projektantov mostov in je s svojim sodelavci projektiral več kot 200 mostov v Sloveniji in drugih evropskih državah, piše hrvaški časnik Jutarnji list in omenja most na reki Dravi pri Osijeku ter most čez Savo v Beogradu. Njegovo podjetje že od leta 2012 sodeluje z gradbeno fakulteto v Zagrebu pri izdelavi projekta mostu na Pelješac. Skupaj z znanim hrvaškim projektantom Juirom Radićem sta izdelala načrte za most, ki ga bodo verjetno začeli graditi prihodnje leto. Most bo povezoval celino s polotokom Pelješac na avtocesti med Splitom in Dubrovnikom.

»Med pripravo projekta smo imeli zgolj dva problema, možnost potresov na območju, zaradi česar smo morali načrtovati globoke temelje za stebre, ter ekološke omejitve v Malostonskem zalivu,« je povedal Pipenbaher. Dodal je, da je bilo treba paziti tudi na ekonomičnost celotnega projekta. Hrvaška vlada je večkrat ponovila, da so prvi projekt mostu na Pelješac iz časov vlade premierja Iva Sanaderja zavrgli predvsem zaradi tega, ker je bil predrag. Pipenbaher je za Jutarnji list izpostavil, da bo trup mostu slonel na vseh stebrih in ne na ležajih. Most bo imel tudi šest kvadratnih pylonov, ki bodo podobni šestim jamborom jadrnice. Višina pylonov, merjeno do morske gladine, bo znašala tudi prek 90 metrov. Po njegovih besedah bo most v vizualnem smi-

slu enkrat, ker bo »zračen in bo imel določeno lahkotnost«. Zato meni, da bo to eden najlepših mostov v Evropi.

Gradnja naj bi se, kot je hrvaški minister za morje, promet in infrastrukturo Siniša Hajdaš Dončić povedal za televizijo RTL, začela prihodnjo pomlad. Vrednost mostu je 1,5 milijarde kun (197,5 milijona evrov), medtem ko je vrednost cest, ki bodo z obeh strani vodile do mostu, vključno s posodobitvijo cest na polotoku Pelješ-

ac in obvoznico pri Stonu, dodatne 1,3 milijarde kun (171 milijonov evrov).

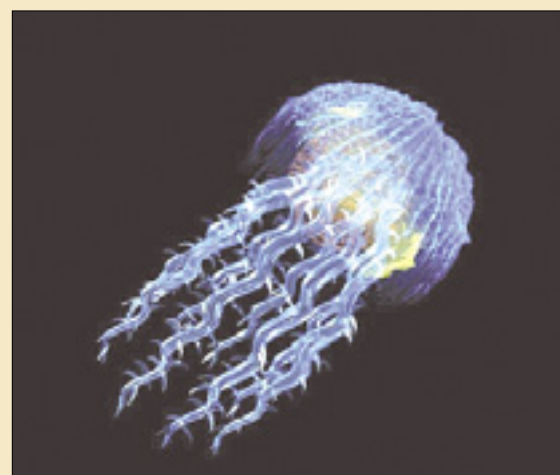
Most proti Pelješcu, ki bo zgrajen v bližini kraja Komarna, bo dolg 2,4 kilometra in širok 22,2 metra. Predviden je po en vozni pas v vsako smer, imel pa bo tudi odstavna pasova. Pod najvišjim delom mostu v širini približno 250 metrov bodo lahko plule tudi največje ladje.

Uporaba mostu, ki naj bi ga odprli leta 2019, naj bi bila brezplačna.

Računalniški simulaciji videza mostu, ki bo med petimi največjimi v Evropi

AVSTRALIJA - Odkril novo zvrst

Radovedni deček dobil svojo meduzo

SYDNEY - Avstralskega šolarja, ki je v prelivu v Queenslandu odkril novo vrsto meduze, je doletela velika čast, saj so žival poimenovali po njem. Saxon Tomas je leta 2013 kot devetletnik med ribolovom odkril majceno, škatli podobno meduzo. Ta odslej nosi ime Chiropsella Saxoni.

Dečku se je takrat meduza zdela nenavadna, zato jo je z mrežo dvignil iz vode, nato pa jo s pomočjo očeta poslal muzeju Queenslanda. Kot je povedal predstavnik muzeja Merriek Ekins, so meduzo pregledali in potrdili, da gre za novo vrsto - zato so se odločili, da jo poimenujejo po radovednem dečku. »Razmišljali smo in razmišljali in si rekli, zakaj ne bi izpostavili, da jo je mlad, radoveden deček z izostrenim čutom opazil in ugotovil, da je zanimiva,« je odločitev o poimenovanju opisal Ekins. Kot je pojasnil, so doslej našli tri različne primerke majhne meduze, katere klobuk meri med tri in štiri centimetre, njene lovke pa so precej daljše. »Ima številne lastnosti, zaradi katerih je edinstvena,« je glede Chiropselle Saxoni, znane tudi kot pigmejska škatlasta meduza, še povedal Ekins.

Veliko večja velika škatlasta meduza, ki je ime dobila zaradi škatli podobne oblike telesa, ima v lovkah izjemno uničujoč strup, s katerim lahko žrtev ubije v samo nekaj minutah. A po mnenju strokovnjakov njena pigmejska različica ni smrtonosna, saj doslej zaradi nje ni še nihče umrl, obenem pa je tudi zelo redka. »A to ne pomeni, da nekoga ne bo zelo grdo usekala,« je opozoril Ekins.